ANUL XXVIII
Nr. 6 655
VINERI
26
MARTIE 1971
4 pagini 30 bani

PROLETARI DIN TOATE ȚĂRILE, UNIȚI-VA !

Steagul roșu

ORGAN AL COMITETULUI MUNICIPAL PETROȘANI AL P.C.R. ȘI AL CONSILIULUI POPULAR MUNICIPAL

REDACȚIA ȘI ADMINISTRAȚIA ZIARULUI
Petroșani, strada Republicii nr. 90
Telefoane: redactor șef — 16 38; redactor șef adjunct și secretariat de redacție — 1662; secțiile ziarului, prin centrală — 1220 (1221); viața de partid — interior 71; social — interior 74; economică — interior 32; cultură—învățămînt — interior 41; administrație — interior 68; prin Centrala cărbunelui — 269. După ora 16, telefon de serviciu — 1663.

SEMICENTENAR 1921 1971 P.C.R.

CREAREA P. C. R.

îmbold în lupta muncitorimii din Valea Jiului

Acțiunile desfășurate de clasa muncitoare în perioada avîntului revoluționar, greva generală din octombrie 1920, au scos în evidență necesitatea creării unui partid revoluționar, capabil să organizeze și să conducă proletariatul în luptă pentru înfăptuirea sarcinilor sale istorice.

Profundul proces de radicalizare prin care trecea mișcarea muncitorească din țara noastră, acțiunea de delimitare ideologică și organizatorică ce-l însoțeau s-au reflectat din plin și în activitatea P.S.D.R. După greva generală, pînă la sfîrșitul lui martie 1921, în toate întrunirile și ședințele acestui partid s-au desfășurat îndelungate și pasionate dezbateri cu privire la necesitatea unui partid revoluționar.

La 8 mai 1921 s-a întrunit la București Congresul P.S.D.R. la care au fost prezente 29 de secții ale partidului, cea mai mare parte din centrele muncitorești, printre care și cea din Valea Jiului.

Pe ordinea de zi a Congresului figurau probleme și documente de importanță fundamentală pentru mișcarea muncitorească printre care programul și statutul partidului, problema agrară și altele. Înainte de a trece la primul punct al ordinei de zi s-au adoptat mai multe moțiuni printre care amintim cele „Contra cenzurii și stării de asediu", „Pentru cei închiși", „Pentru amnistie" etc. congresiștii ridicîndu-se cu vehemență împotriva regimului burghezo-moșieresc și se manifestau pentru solidaritatea deplină cu cei ce sufereau de pe urma acestuia.

În moțiunea propusă pentru a accepta tezele și rezoluțiile Internaționalei Comuniste se cerea dreptul partidului de a hotărî, prin organele sale rezonabile, asupra modalității de adaptare a acestora la condițiile și la situația țării noastre. **„Înțelegem centralismul** — se spune în moțiune — **însă aplicarea tezelor să fie lăsată în sarcina noastră care ne cunoaștem... lupta contra burgheziei o vom duce fără rezerve. Vrem însă ca deciziile să aparțină Comitetului Executiv, el fiind autoritatea supremă în țara respectivă".** Aceste dezbateri asupra problemelor legate de afilierea la Internaționala a III-a au fost încheiate prin votul delegaților, care au dovedit hotărîrea clasei muncitoare de a-și crea partidul său comunist. Astfel, în unanimitatea sa, congresul a hotărît crearea Partidului Comunist Român, care așa cum arată tov. Nicolae Ceaușescu **„... a constituit un moment de cea mai mare importanță în istoria partidului din România. Prin aceasta lupta revoluționară se ridică pe o treaptă superioară, se dă un puternic avînt procesului de clarificare ideologică, politică a mișcării muncitorești, dezvoltării conștiinței de clasă a proletariatului și celelalte mase muncitoare ale poporului".**

De acum înainte, în condiții grele, Partidul Comunist Român, a fost permanent în fruntea clasei muncitoare, care sub conducerea sa și-a spus cuvîntul în toate evenimentele importante ale țării situîndu-se în prima linie a luptei pentru progres social.

După cum bine este cunoscut încă de la primul moment al creării sale, partidul a trebuit să înfrunte teroarea burghezo-moșierească. De la arestarea delegaților la congresul din mai, pînă în decembrie 1921 activitatea legală a lui a fost în mod practic interzisă, autoritățile luînd măsuri de închidere a sediilor sale și de interzicere a ședințelor.

Între 23 ianuarie și 23 iunie 1922 a avut loc procesul din „Dealul Spirii" în care guvernul a implicat delegații la primul Congres al P.C.R., care au votat pentru crearea partidului precum și pe numeroși membrii ai grupurilor comuniste, care au fost arestați înainte. Cu această ocazie solidaritatea întregii muncitorimi nu a întîrziat să se arate. Pe adresa Consiliului de război soseau mii de proteste prin care se cerea stingerea procesului. Sub această presiune guvernul a fost nevoit să acorde amnistie unui număr mare de acuzați.

Comuniștii nu s-au intimidat, ci din contră, mergînd pe linia leninistă, au luptat pentru mobilizarea întregii clase muncitoare împotriva claselor exploatatoare. Iată ce se arată într-o adresă confidențială înaintată de Ministerul de Interne prefectului de Hunedoara la 13 martie 1922 : **„Sintem informați că în urma punerii în libertate a unora din fruntașii comuniști implicați în procesul comunist ce se judecă acum la Curtea Marțială, gruparea comunistă intenționează să-și reînceapă activitatea... atît la orașe cît și la sate... vă rugăm să binevoiți a lua măsuri pentru împiedecarea oricărei acțiuni comuniste".**

Cu toate acestea activitatea comuniștilor continuă cu intensitate. Din numeroasele documente de acuzare a comuniștilor de pe aceste meleaguri ne limităm să citîm un fragment din cel cu nr. 975/1923 : **„Act de acuzare : Sirbu Vasile (secretar al Uniunii miniere din Valea Jiului) din comuna Cerbăl, actualmente aflat liber la domiciliul său, se acuză de delictul de propagandă (agitație, dezvoltarea conștiinței de clasă a proletariatului și celelalte mase muncitoare ale poporului".**

Prof. Ion FRĂȚILA,
directorul
Filialei județene Hunedoara
a Arhivelor Statului

(Continuare în pag. a 3-a)

Sporuri constante la producția de brichete

Intrecerea pasionantă și munca stăruitoare cu care colectivul Preparației cărbunelui de la Petrila întîmpină semicentenarul partidului se materializează, schimb de schimb, zi de zi, în creșterea cantităților de brichete produse peste plan. In luna martie, pînă la data de 25, instalațiile de brichetaj au produs cu peste 2 800 tone mai multe „ovoide" de cărbune decît prevedea planul. De la începutul anului, volumul de brichete realizate peste sarcini se ridică la 8 100 de tone și producția obținută suplimentar înregistrează o creștere continuă (70—80 de tone pe zi).

Consistentele sporuri dobîndite la producția de brichete poartă pecetea vredniciei schimbului de brichetatori condus de maistrul Ion Orza și a echipei de întreținere a lui Heinrich Lorentz, efectelor pozitive avute în procesul tehnologic în urma măsurilor tehnice luate pentru mărirea capacității la topirea smoalei și la uscarea cărbunelui umed, instalarea podului basculant de 100 tone, măsuri care s-au împletit în mod fericit cu capacitatea personalului de deservire a instalațiilor de brichetaj de a conduce procesul cu un grad înalt de competență și conștiință.

Secvență petrileană

Urmărind să facă cunoscute realizările industriale, economice și social-culturale ale poporului nostru în ultimii cinci ani, organizația pionierilor de la Liceul Uricani a organizat, zilele trecute, concursul pionieresc „Ctitoriile cincinalului".

„CTITORIILE CINCINALULUI"

La această întrecere, închinată sărbătoririi celor 50 de ani de activitate a partidului, au participat colectivele claselor V—VIII.

In urma desfășurării concursului, a fost desemnat cîștigător colectivul clasei a VI-a A format din pionierii Rodica Mihuț, Dorin Dicu și Marilena Gheorghiu care au întrunit cel mai mare punctaj.

Artizanii lemnului

De bună seamă că nu sînt puțini aceia care posedă în interiorul locuinței lor o garnitură de mobilă, o bibliotecă, sau o canapea, produse chiar aici, la Petroșani. Se știe că în cadrul I.I.L. există, într-adevăr, o secție de tîmplărie care s-a făcut de mult cunoscută prin mobila ce o produce. Am vizitat zilele trecute această secție. E destul de modestă ca întindere și utilaj, dar produsele obținute de către oamenii vrednici de aici sînt bine apreciate de cumpărătorii din Valea Jiului și chiar din județ : camere combinate „Jiul", bucătării „Sibiu", canapele „Diham", mobilier școlar etc. Șeful secției, maistrul Petru Lazăr lucrează — am zice — de o viață în meserie. Alături de dînsul se remarcă Constantin Gurlup, Ștefan Glonț, Iosif Cosma, Petru Eva, Simion Florea, precum și lustruitoarele Maria Mokșoi și Elena Șerban. Secția are și ucenici. Unii se califică direct la locul de muncă, alții sînt trimiși pentru a învăța meserie la o școală profesională din Deva...

...Tot ceea ce se produce aici a fost proiectat în cadrul I.I.L.

Ion Lucian BOLUNDUȚ

(Continuare în pag. a 3-a)

Au trecut cîțiva ani de atunci. Era în 1967, cînd la mina Lonea se deschidea primul abataj frontal modern. Evenimentul nu a fost remarcat cu atenția cuvenită. Ba, dimpotrivă, nu au fost puțini aceia care au apreciat cu totul lipsită de sens această măsură. Trei ani de zile s-au scurs pe neobservate și acest „copil" unic al minerilor loneni a încercat să-și dovedească utilitatea. Se pare că nu a dat greș, deoarece, în 1970, avîndu-se în vedere necesitatea creșterii producției și reducerii consumului de lemn se vehiculează din ce în ce mai mult ideea înlocuirii vechii metode de exploatare în abataje cameră cu o alta mai nouă, mai productivă, aceea cu abataje frontale. Dar cum întotdeauna noul este privit cu scepticism la început, regula nu a făcut

METAMORFOZA UNEI MENTALITĂȚI

excepție nici la E. M. Lonea. In rîndul minerilor, al inginerilor și tehnicienilor persista ideea imposibilității îmbunătățirii rezultatelor în producție în condițiile noii tehnologii. Oameni cu o experiență serioasă acumulată în adîncurile subterane, cum au fost șefii de brigadă Ioan Baciu, Ioan Cojocaru, Simion Balea și alții conducători ai unor echipe fruntașe se dovedeau cu totul neîncrezători, cu atît mai mult cu cît temerea lor era „susținută" chiar de șefii de sectoare. Și totuși, necesitatea introducerii noului era evidentă. Se dovedise de-a lungul anilor imposibilitatea obținerii unei productivități sporite la această mină în comparație cu altele din bazin. Ținînd cont de necesitatea remedierii situației, de a putea răspunde sarcinilor pe care le aveau în față minerii din Lonea, conducerea, comitetul de direcție, au trecut în mod hotărît la abordarea noii tehnologii de lucru. De îndată ce s-a decis aceasta, au fost făcute demersurile necesare pentru dotarea minei cu echipamentul necesar. Centrala cărbunelui Petroșani receptivă la ideile novatoare ale unității lonene a acordat sprijinul necesar. Mai rămînea însă o singură problemă și poate tocmai cea mai importantă : schimbarea mentalității oamenilor. O problemă deosebit de dificilă în rezolvarea căreia s-a lansat comitetul de partid al minei. Comitetul sindical, în colaborare cu conducerea minei, au fost îndrumate să organizeze mese rotunde, convorbiri cu oamenii la locul de muncă sau în sala de apel. In cele din urmă eforturile au fost răsplătite în parte. Incetul

Nicolae LOBONȚ

(Continuare în pag. a 3-a)

LUCRĂRILE CONGRESULUI SINDICATELOR

In cea de-a 3-a zi, lucrările Congresului Uniunii Generale a Sindicatelor s-au desfășurat pe probleme, în comisii de lucru, analizînd activitatea sindicatelor în domeniul economic și al pregătirii profesionale; în problemele sociale și ridicării nivelului de trai; în domeniul cultural-educativ, al sportului și turismului; în domeniul organizatoric-statutar și autonomia sindicatelor; în domeniul relațiilor internaționale.

Desfășurate în spiritul democrației socialiste ce caracterizează întreaga viață politică, economică și socială a țării noastre, dezbaterile, la care au luat cuvîntul 218 delegați și invitați au prilejuit un fructuos schimb de opinii privind rolul, sarcinile și atribuțiile ce revin organelor și organizațiilor sindicale în noile condiții ale construcției socialiste în patria noastră.

Mulți vorbitori s-au referit în intervențiile lor la sarcinile sindicatelor în domeniul îmbunătățirii conținutului și formelor muncii politice și cultural-educative de masă pentru lărgirea, diversificarea și adaptarea acesteia la cerințele diferitelor categorii de oameni ai muncii, astfel încît ele să corespundă în mai mare măsură interesului salariaților. S-a subliniat de asemenea, necesitatea îmbunătățirii activității în domeniul sportului și turismului de masă, făcîndu-se numeroase sugestii privind organizarea unor competiții cu un caracter larg.

In cadrul lucrărilor, un accent deosebit a fost pus pe promovarea largă a democrației muncitorești și sindicale, a unui stil de muncă dinamic, operativ și eficient, precum și pe modalitatea de concepere a activității sindicatelor în condițiile acordării unei reale autonomii. Pornind de la experiența acumulată de sindicate, de la neajunsurile manifestate în munca lor, ei au analizat cu profunzime, în spirit critic și autocritic, activitatea organizatorică a organelor și organizațiilor, a comitetelor unionilor pe ramuri de activitate și a Consiliului Central al Uniunii Generale a Sindicatelor și a organelor teritoriale ale sindicatelor, formulînd propuneri prețioase pentru îmbunătățirea ei. Au fost făcute, în același timp, propuneri pentru îmbunătățirea proiectelor de statute, supuse Congresului spre dezbatere și aprobare.

In domeniul relațiilor internaționale s-a arătat că sindicatele din țara noastră au desfășurat o intensă și multilaterală activitate, favorizată de creșterea continuă a prestigiului României socialiste pe arena internațională. Vorbitorii au subliniat că Uniunea Generală a Sindicatelor din România trebuie să militeze în continuare în relațiile cu sindicatele din celelalte țări, în spiritul politicii partidului și statului nostru de dezvoltare a relațiilor de prietenie și colaborare frățească cu toate țările socialiste, de extindere a cooperării multilaterale cu toate statele lumii, indiferent de orînduirea lor socială, politică, pe baza principiilor respectării independenței și suveranității naționale, egalității în drepturi, neamestecului în treburile interne, avantajului reciproc.

Lucrările Congresului sindicatelor vor continua în cursul zilei de vineri în ședință plenară.

(Agerpres)

Plenara Consiliului județean Hunedoara al oamenilor muncii de naționalitate maghiară

Ieri, s-au desfășurat, la Deva, lucrările Plenarei Consiliului județean al oamenilor muncii de naționalitate maghiară. La lucrările plenarei au participat tovarășii **Ioachim Moga,** prim-secretar al Comitetului județean Hunedoara al P.C.R., președintele Consiliului județean al Frontului Unității Socialiste, **David Lazăr,** secretar al Comitetului județean de partid și **Sabin Boticiu,** vicepreședinte al Comitetului Executiv al Consiliului popular județean.

Au luat parte secretari ai comitetelor municipale, orășenești și comunale de partid, reprezentanți ai Consiliului județean al Frontului Unității Socialiste, ai organelor de stat, organizațiilor de masă și obștești, conducători ai unor întreprinderi și instituții, oameni ai muncii de naționalitate maghiară.

Informarea asupra activității consiliului, prezentată de **Iosif Balogh,** a subliniat contribuția însemnată pe care oamenii muncii de naționalitate maghiară, alături de toți oamenii muncii din județul Hunedoara, au adus-o la realizarea și depășirea sarcinilor economice, planului de stat pe anul 1970, marile realizări ale cincinalului 1966—1970, participarea la conducerea treburilor obștești, precum și principalele acțiuni cultural-educative desfășurate în rîndul populației maghiare. Pe marginea informării au luat cuvîntul **Ladislau Lovassy,** profesor la Liceul nr. 2 din Deva, **Alexe Farcaș,** pensionar din Hunedoara, **Szigismund Ferencz,** inginer la Direcția regională C.F.R., **Ioan Peter,** președintele C.A.P. Cristur, **Emeric Mogyorossi,** inginer la Centrala cărbunelui Petroșani și alții, care și-au exprimat cu acest prilej satisfacția față de expunerea tovarășului **Nicolae Ceaușescu** la recenta Plenară a Consiliului oamenilor muncii de naționalitate maghiară și au făcut totodată propuneri menite să contribuie într-o măsură și mai mare la îmbunătățirea activității Consiliului județean, la întărirea prieteniei dintre toți oamenii muncii, indiferent de naționalitate, în procesul făuririi bunurilor materiale și spirituale necesare întregii noastre societăți.

Plenara a cooptat în Consiliul județean pe tovarășii : **Gabor Csösz, Adalbert Both, Margareta Ferenz, Ludovic Kiss, Ioan Berey** și **Pavel Fekete.** De asemenea au fost cooptați în biroul Consiliului județean tovarășii : **Margareta Ferenz,** cooperatoare la C.A.P. Băcia și **Arpad Szekely,** strungar la C. S. Hunedoara.

In încheierea lucrărilor plenarei, tovarășul Ioachim Moga a adresat calde felicitări oamenilor muncii de naționalitate maghiară, pentru contribuția adusă alături de toți oamenii muncii la îndeplinirea și depășirea sarcinilor economice, pentru realizările obținute în industrie, pe ogoare, în învățămînt și cultură. Totodată, vorbitorul a subliniat sarcinile ce revin Consiliului județean, tuturor oamenilor muncii în lumina cuvîntării tovarășului Nicolae Ceaușescu la recenta Plenară a Consiliului oamenilor muncii de naționalitate maghiară, privind îmbunătățirea activității de educare patriotică și internaționalistă a oamenilor muncii maghiari, pentru concentrarea eforturilor acestora în vederea transpunerii în viață a politicii partidului.

Participanții la plenară, într-o atmosferă entuziastă, au adresat o telegramă Comitetului Central al Partidului Comunist Român, tovarășului Nicolae Ceaușescu.

Pagina a 2-a

INDIVID — COLECTIVITATE

Vă propunem o dezbatere

Dincoace de vorbe, dincolo de fapte

CAZUL ELISABETEI MIHĂILA

„Susnumita întreprindere comercială (I.C.R.M. Petroșani — n.a.) înaintează următoarea plîngere penală împotriva gestionarei **Elisabeta Mihăilă...** Cu ocazia inventarului din 9 septembrie 1970 efectuat la depozitul gestionat de dînsa a fost surprinsă în timp ce falsifica listele de inventariere trecînd **(pe o singură filă, dintr-un condei — n.a.)** mărfuri în plus, în valoare aproximativă de 8 000 lei. La confruntare, fiind întrebată, a răspuns : **„deh, așa face omul la strîmtoare"...** După primele constatări, în gestiune se conturează o lipsă valorică de peste 50 mii lei... Cu scrisoarea nr... gestionara a fost chemată de acasă să înceapă (în data de 12 octombrie 1970) predarea gestiunii. Văzînd că nu s-a prezentat am numit din oficiu un delegat pentru efectuarea inventarului de predare..."

„Susnumita întreprindere comercială (aceeași — n.a.) înaintează următoarele plîngeri : **Zecile de planuri de prevenire a pagubelor, ședințele cu același scop etc. toate s-au dovedit fără rost, astăzi nu au rămas decît tardivele regrete (și... plîngerea — n.a.) :** In după-amiaza zilei de 12 octombrie **(cînd a început inventarul de predare în lipsa gestionarei — n.a.)** numita Elisabeta Mihăilă a încercat să se sinucidă și a fost internată de urgență la spital. Există prezumția că minusul de gestiune este mult mai mare. Solicităm aplicarea sechestrului asigurator..."

„Subsemnata Mihăilă Elisabeta, am fost angajată **(Ne imaginăm cît a insistat să fie primită în serviciu, ce promisiuni a făcut la angajare — n.a.)** la I.C.R.M. Petroșani în funcția de șef (!) depozit din 1966 pînă la 1 noiembrie 1970... Nu-mi pot explica lipsa din gestiune de peste 178 mii lei. O parte din minus provine din neglijența mea, deoarece nu am asistat întotdeauna la numărarea mărfurilor primite de la furnizori sau livrate către magazine. Au fost multe cazuri cînd am întîrziat prin oraș avînd anumite probleme personale de rezolvat. In acest timp lăsam cheile depozitului la cîțiva muncitori. Pentru că întîrziam dimineața ca să nu stea muncitorii afară, să poată lucra la sortarea mărfurilor, lăsam, de asemenea, cheile unora dintre ei **(Muncitorii vin mai devreme la serviciu — n.a.).** In apărarea mea propun (!) o expertiză. Recunosc că avizele de expediere întocmite către unele magazine nu corespundeau realității..."

„Subsemnatul... gestionar la magazinul O.C.L. produse industriale **(nu-l numim pentru că nu e singurul în această situație, sînt mai mulți, de regulă șefii magazinelor de fierărie — n.a.)** declar că... întrucît țin evidența global valorică a magazinului **am considerat că nu fac o ilegalitate** semnînd avize de expediere pentru care nu am luat marfa indicată pe aviz **(Destie s-a retrogradat singur la simpla calitate de tehnician — n.a.).** Sînt muncitor la uzină și declar următoarele **(declarația I — n.a.) :** Nu cunosc proveniența minusului creat de soție. In septembrie 1969 soția mi-a adus acasă un briceag. Nu știu dacă l-a plătit. Apoi mi-a adus o șurubelniță. Cam prin luna octombrie mă aflam în depozitul ei. **(Poate că o ajuta în gestiune sau poate a ajutat-o doar să bată în cuie la intrare un afiș :"Accesul persoanelor străine strict interzis". Oricum, recunoaște că se afla acolo și ne mirăm de ce acest amănunt nu e interpretat la valoarea lui — n.a.).** Mi-a dat din gestiune o cheie pentru conserve. Intr-o zi mi s-a rupt arcul de la briceag și soția mi-a adus un briceag nou. In luna... am văzut în depozit niște menghine frumoase, din import, cu 48 lei. Am cerut soției una, mi-a dat-o, iar a doua zi, un maistru de la uzină mi-a cerut-o, și i-am vîndut-o cu 50 lei. **(Doi lei cîștig, ce să-i faci, viața-i grea — n.n.).** Maistrul m-a rugat **(ah ! lanțul slăbiciunilor — n.n.)** să-i mai fac rost de o bormașină... Cu cheile franceze nu știu... lacătele mi le-a dat... cîntarul de bucătărie... accesoriile de perdele... nu-mi amintesc... nu știu nimic..."

„Subsemnatul Gheorghe Mihăilă declar **(declarația a II-a — n.a.)** că de fapt realitatea este alta, cea pe care o voi declara acuma **(faptul îl caracterizează — n.a.).** Diamantele mi le-a dat cineva să le vînd la uzină. Nu am văzut pe soția mea luînd din depozit mărfuri. O singură dată a adus un briceag **mic de tot** și un lacăt la fel de mic. Chefuri nu am făcut decît o dată cînd am plecat în

I. MUSTAȚĂ

(Continuare în pag. a 2-a)

ALCATRAZ

Cînd noaptea începe să se retragă și undeva la orizont apar limbile roșietice ale zorilor, o mică palmă de pămînt se dezvăluie din nou lumii, cerului, apelor. E Alcatrazul — refugiu al vinturilor și pescărușilor — astăzi „Indian Property".

Aruncată de mîna divină într-unul din cele mai frumoase golfuri din lume, insula Alcatraz nu mai este, la un an de la ocuparea ei de indienii veniți din toate colțurile Americii, numai locul unde vînturile își găseau adăpost. Există acum aici o societate, o lume ce se conduce după propriile ei legi.

Aici, în golful San Francisco a existat pînă în 1963 o temniță, unde toată „floarea aristocrației crimei" din S.U.A. și-a petrecut mulți ani. Kelly-Mitralieră, Arthur Doc Barter, Baby Face Nelson au poposit și ei la Alcatraz pentru un timp sau pentru tot restul vieții. Dar acum toate celulele sînt ocupate; chiar și cea cu numărul 200, unde amintirea lui Al Capone mai stăruie încă. Sînt ocupate de cei peste 600 de indieni, care au tot venit aici în ultimul an, după ce drumul le fusese croit de un grup de 14, care la 25 noiembrie anul trecut, în bărci cu vîsle, cu motor sau pneumatice au debarcat la Alcatraz sub privirile consternate ale singurateculul și unicului locuitor al insulei, gardianul John Hart. Mare i-a fost uimirea lui Hart, cînd a văzut oameni cu pielea foarte bronzată și ochii mongoloizi că se îndreptau spre insulă.

REPORTAJ PE GLOB

Totul a decurs apoi în liniște. Hart a raportat superiorilor săi cele întîmplate; dar nu înainte de a se fi împrietenit cu indienii pentru care el era „fața palidă". Curînd Hart a părăsit insula; rolul lui — vizitarea în fiecare dimineață a celor 384 de celule ale fostului penitenciar, indeletnicire plictisitoare și inutilă — se încheiase.

I. DUMITRESCU

(Continuare în pag. a 4-a)

Individ — colectivitate

UMĂR LÎNGĂ UMĂR, OAMENII SE UNESC PRIN MUNCĂ

- **Identitate de vederi și de acțiune**
- **Un glas unanim ; aceeași calitate a produselor**
- **Altele sînt azi condițiile de muncă...**
- **Autoperfecționare, autoutilare — coordonate necesare ale prezentului**

— Pregătirea profesională și calitatea muncii sînt două caracteristici ale producției care merg întotdeauna și în orice domeniu mînă în mînă. Cea de a doua este condiționată indiscutabil de prima. Și pentru că vorbim de secția turnătorie din cadrul uzinei noastre, este absolut necesar să remarcăm străduințile permanente ale colectivului de aici privind ridicarea calificării întregului personal, tendința evidentă a muncitorilor spre autoperfecționare, orientarea conducerii secției spre autoutilare, spre valorificarea mai eficientă a suprafeței de lucru, a materialelor și a forței de muncă.

Aprecierile, exprimate cu exigență dar și cu justețe, aparțin inginerului Gheorghe Olariu directorul Uzinei de utilaj minier Petroșani. Ele sînt dovedite la tot pasul în secția sus amintită, sînt încorporate în transformările declanșate de oameni, în munca entuziastă a oamenilor. In aceste metamorfoze, în această muncă pasionantă și plină de izbînzi rezidă însăși forța colectivului, rezidă însuși mersul înainte al acestui nucleu productiv.

— Forța și coeziunea acestui colectiv — a completat interlocutorul — au evoluat progresiv. A fost reorganizată și omogenizată conducerea secției ; s-a instaurat un climat propice de muncă, de colaborare și întrajutorare între toți factorii — muncitori, tehnicieni, maiștri, ingineri — ; organizațiile U.T.C. și de sindicat au început să se preocupe mai mult de soarta producției, de îmbunătățirea condițiilor de lucru ale muncitorilor ; iar organizația de partid a fost și este mai mult prezentă în mijlocul colectivului. Numai astfel, prin unificarea tuturor energiilor organizatorice și creatoare, a fost posibilă obținerea unor rezultate care ne bucură pe deplin. Desigur însă că gama măsurilor și a preocupărilor colective este încă bogată și va fi fructificată chibzuit, cu eficiență, în continuare.

Am fost oaspeți, citeva ore, ai secției turnătorie a U.U.M.P. Din imaginile înregistrate pe retină și din discuțiile cu mai mulți „de-ai casei", ne-am putut da seama că, într-adevăr se muncește cu sîrg, că oamenii se ajută între ei, că prin forța brațelor și a minții lor ies lucruri minunate, că la flacăra pasiunii muncii și a focului continuu din cuptoare se călesc sentimente curate, caractere integre, oameni adevărați. Umăr lîngă umăr, cei trei sute de membri ai familiei de la turnătorie lucrează pe trei schimburi, în brigăzi complexe, fiecare fiind animat de sentimentul răspunderii, al dorinței de a realiza mai mult și mai bine. De altminteri, echipele de turnători se află într-o pasionantă competiție a calității, fiecare străduindu-se să elaboreze șarje de oțel și de fontă de cea mai bună calitate. In această întrecere pasionantă și sinceră, avantajele merg paralel ; de o parte producția — prin înaltă calitate și diversificare —, de alta muncitorii prin cîștiguri băneși importante.

Animatorul în toate aceste acțiuni este însuși șeful secției, inginerul Ioan Bota. Bun organizator al producției, spirit lucid și inventiv, curajos și întreprinzător, adînc pătruns de datoria muncii, el este coautor la multe din succesele secției, este autorul principal al altora, nu puține la număr. Oamenii îl respectă și-i urmează fără șovăire indicațiile. Și nu din supunere, nu pentru că le este șef, ci pentru că știu că nu vor da greș, pentru că știu că sînt îndrumați spre izbîndă.

Pînă nu de mult, lucrătorii din această secție își păstrau hainele în vestiare neaspectuoase, rudimentare, iar la terminarea schimbului se spălau în grabă doar pe mîini, în condiții dintre cele mai necorespunzătoare. Inginerul Bota, proaspăt venit în secție, a început să fie frămîntat de asigurarea unor condiții de muncă civilizate oamenilor din subordine. Prin străduințile proprii, cu sprijinul lucrătorilor din secție, și prin înțelegerea conducerii uzinei, personalul secției turnătorie are astăzi vestiare moderne, încăpătoare, cu încălzire centrală, are baie cu apă caldă în permanență, poate veni la lucru îmbrăcat curat și poate pleca de la serviciu la fel. De asemenea, după o concepție proprie a inginerului Bota, și ajutat de subalternii săi, a fost realizat un ingenios sistem de încălzire centrală la modelărie, în birourile secției și la vestiare. De curînd s-au efectuat probele tehnologice la sistemul de încălzire centrală a halei de turnătorie de oțel, care au dat rezultate optime, astfel că din iarna viitoare în întreaga secție nu va mai fi frig.

Majoritatea acelora cu care am discutat au avut cuvinte de stimă și apreciere la adresa șefului secției turnătorie. Și este firesc. Numai așa poți căpăta încrederea oamenilor : făcînd ceva util pentru munca și viața lor, vorbindu-le deschis, sincer, omenește, căutînd să-i înțelegi și să-i ajuți. Dar în secția despre care scriem aceste rînduri ajutorul este reciproc. Muncitorii sînt conștienți de menirea lor și nu se sustrag sarcinilor chiar dacă nu sînt întotdeauna prea plăcute sau prea ușoare. In secție am auzit rostindu-se cu plăcere numele multor meseriași pricepuți, de nădejde. Deși au mai fost oaspeți ai coloanelor ziarului nostru, să amintim din nou numele cîtorva dintre ei ; turnătorii formatori Tudor Rusu și Stan Lungu, topitorii de oțel Nicolae Bojiță și Dumitru Curcă, topitorii de fontă Atanasie Rotaru, Ioan Arcuș, Petru Popa și Mircea Pavel, modelorii Iuliu Vișnovschi și Ioan Iovu.

— Da, avem oameni buni în secție — ne confirmă inginerul Bota. Poate că sudura aceasta puternică a colectivului nostru se datorește și faptului că mulți dintre noi — maiștrii Vasile și Nicolae Căpraru, Ioan Ludinaș și Romulus Inel, șefii de echipă Gheorghe Scurtu și Ioan Șerban, precum și mulți muncitori — ne cunoaștem din copilărie ; ne-am născut, am trăit și am învățat în același cartier al Petroșaniului. Dar și ceilalți salariați sînt meseriași pricepuți, vrednici, de înțeles. Împreună rezolvăm toate treburile

Umăr lîngă umăr, oamenii se unesc prin muncă ; munca cinstită îi propulsează pe scara de valori a societății.

„REFLECTOR"

Vitrina unui magazin de pe strada Republicii din Petroșani și-a schimbat, oarecum, de cîtva timp, destinația. Lumea se oprește acum mai mult în fața sa, dar nu pentru a admira noi tipuri de geamantane, genți, sacoșe, ci pentru a vedea **Reflectorul** — gazetă satirică a Comitetului municipal al U.T.C. Petroșani. Este notabilă inițiativa de a cuprinde în razele **Reflectorului** diferite atitudini negative de comportament ale unor tineri, ideile lor fixe, extravagante, despre muncă și viață și a le prezenta public, prin fotografii și caricaturi, spre luare-aminte.

Sînt multe cazuri — chiar prea multe — de tineri care sfidează prima datorie de onoare a fiecărui individ al societății — munca —, trăind din truda părinților ori a rudelor sau, pur și simplu, asigurîndu-și existența prin cu totul alte mijloace decît cele acceptate de majoritatea tineretului...

Prima ediție a **Reflectorului** a prins în obiectiv cazuri tipice de tineri rătăciți pe potecile vieții, certați cu munca și învățătura, amatori de aventuri și de plăceri ieftine, tineri cărora opinia publică le recuză atitudinile, comportamentul, ideile ușuratice despre menirea lor socială. Cu părul „maxi" și mintea „mini", cu pantaloni „maxi" și cîștiguri „mini", ei își petrec timpul pe străzi și prin cafenele, însoțiți sau acostați de ELE, amatoare de senzații „maxi" pentru avantaje „mini".

Spre regretul general, în **colimator** au căzut și elevi — dovadă că prin școlile noastre educația generației de mîine nu este privită cu maximă răspundere de către fiecare dascăl. De altminteri, prin școlile noastre se petrec și lucruri mai grave — motive de profunde reflecții pentru cadrele didactice, dar în primul rînd pentru părinți.

Părinții, școala, organizația de pionieri și de U.T.C. sînt factori determinanți ai educației tineretului, ai orientării spre mîine a cetățenilor ce cresc azi. Fisurile în activitatea acestor factori generează „reziduuri" sociale, pentru recuperarea cărora trebuie investită o muncă enormă, iar cel mai adesea este obligată legea să intervină.

Reflectorul își va orienta în continuare razele spre cele patru vînturi care-i mînă pe unii tineri spre focarul său (puțină atenție ortografiei explicațiilor n-ar strica !).

Voiajorul

Din Gorj pînă-n Valea Jiului nu-i decît o aruncătură de băț. Așa se face că s-a „aruncat" aici și tînărul Aurel Furnigea. S-a angajat la T.C.M.M., apoi a început voiajul prin țară, cu halte scurte, în mai multe orașe. Punctul de plecare fiind Valea Jiului, s-a reîntors „acasă", s-a angajat din nou, a primit cazare în căminul nefamiliștilor din Aninoasa. Dar munca nu i-a devenit o plăcere nici acum la 24 de ani. In 12 februarie a.c. i-a luat paltonul lui Gheorghe Drăgoescu, de la căminul T.C.M.M. Vulcan și a pornit-o din nou prin lume. A fost însă prins și... ajutat. Numai de-ar înțelege ajutorul.

„Plasă"

Și Aurel Arvatu este tot din Oltenia. In Valea Jiului s-a angajat tot la T.C.M.M., la totul Dilja. Intr-una din zilele lunii trecute și-a realizat un gînd mai de demult. A scos din incinta întreprinderii un balot de sîrmă-plasă și a încercat să-l expedieze acasă cu trenul. In gara Petroșani însă a căzut în propria plasă... de sîrmă. Materialul a fost restituit întreprinderii posesoare, iar infractorul a fost deferit instanței de judecată.

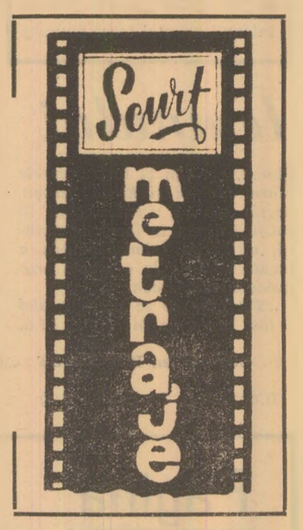

Scadența

Cu puțini ani în urmă, Vasile Cernăianu a lucrat la serviciul administrativ al I.M.P. In 1970 a funcționat o vreme cu gestionar la cabana Rusu. Aerul era tare, sprițul... la fel. Și a intrat în program omul, mai ales cu sprițul. Deseori lăsa bufetul în grija personalului de serviciu, întrucît el avea alte... servicii. Uneori clienții erau serviți de electrician. Trebuia să vină și scadența. Ea s-a soldat cu un minus considerabil în gestiune : 6 730 lei neglijență și 2 016 lei însușiți de gestionar. Urmarea : privat de libertate pe timp de 6 luni.

Paznicul

Singur își alesese meseria de mecanic. S-a calificat și a început lucrul la mina Lupeni. De la o vreme s-a gîndit să caute ceva mai ușor, de exemplu... paznic. Și a fost angajat în această funcție la Șantierul nr. 4 construcții Lupeni. Intr-o zi, în raza lui de pază a căzut și niște parchet. Băiat istet, Vasile Toth s-a gîndit să ducă 11 pachete de parchet la el acasă unde-s în mai mare siguranță. Le-a dus ușor. Ușor a fost apoi, dus și el... pentru un an și două luni.

Pagină realizată de Dumitru GHEONEA

Scurtă schiță biografică...

— Vîrsta ?

— 30 ani.

— Studii ?

— 7 clase elementare, 3 profesionale, una medie tehnică de mecanici locomotive și 3 luni de specializare în locomotive Diesel.

— Traiectoria în cîmpul muncii ?

— 1,8 ani lăcătuș (imediat după absolvirea școlii profesionale), 1,7 ani fochist pe o locomotivă cu aburi, 5 ani mecanic pe aceeași locomotivă, 4 ani mecanic dieselist.

— Și acum ?

— De 7 luni încoace — instructor la școala personalului din cadrul Depoului C.F.R. Petroșani.

— Adică de cîți ani sînteți în același loc de muncă ?

— De 13 ani, după terminarea școlii profesionale — în 1958 — la Arad.

— Și v-ați legat de Valea Jiului ?

— Trup și suflet. Mă simt excelent aici. Am nimerit într-un colectiv de oameni buni, destoinici, care m-au ajutat să cresc, să muncesc, să învăț.

— Și mai învățați ?

— N-aș putea altfel. Deocamdată mă specializez în profesiunea mea, iar la toamnă aș vrea să urmez cursurile serale ale liceului de cultură generală. Cred că nu-s prea bătrîn pentru a face acest lucru. Și poate cine știe... Avem viitorul înainte.

Interlocutorul, prezent în clișeu la bordul unei locomotive Diesel, se numește Alexandru Hașca și este unul dintre oamenii cei mai pricepuți și conștiincioși de la Depoul C.F.R. Petroșani, este figura comunistului exemplu din zilele noastre.

...și încă ceva

Nu i-am schițat profilul acestui tînăr pentru că ar conține unele caracteristici spectaculoase. Nu conține așa ceva. Biografia lui este ascendentă, rapidă, curată și atît. El n-a făcut altceva decît să învețe și să muncească, să muncească și să învețe. A întîmpinat unele greutăți, dar le-a depășit cu calm și siguranță, cu tactul omului care știe ce vrea și ce poate și a mers hotărît înainte. In viața personală a suferit un eșec care pe alții i-ar fi dezechilibrat de pe drumul lor drept, lăsîndu-și amprente pentru multă vreme în conștiința lor. Tînărul Hașca a depășit bărbățește acest moment, deși nu cu părere de bine, rămînînd el însuși, cu caracterul lui integru, cu preocupările lui fructuoase. In colectivul în care lucrează — un colectiv puternic, armonios asamblat — este înconjurat cu stimă, iar cei care parcurg perioada reciclării și autoperfecționării la școala personalului depoului învață numai lucruri interesante, utile, de la mecanicii-instructori, între care, pe o poziție de frunte, se află tînărul Alexandru Hașca.

Este omul mereu nemulțumit de el, omul care vrea să știe mai mult, să lucreze mai bine, să-și ajute mai substanțial colegii. Neastîmpărul — în accepțiunea sa pozitivă —, dorința de a cunoaște, de a urca mai sus pe scara autoperfecționării, sînt caracteristici tot mai pronunțate ale tineretului din patria noastră. In toamnă vrea să înceapă o nouă etapă de învățămînt — liceul seral „și poate cine știe..." Ce poate fi mai înălțător decît munca și învățătura, îngemănate spre perfecțiune, prin voința și inteligența umană ? La 30 de ani pot fi parcurse poteci spinoase la capătul cărora te așteaptă marile satisfacții. Și cîți din tinerii noștri nu întreprind asemenea acțiuni îndrăznețe, adevărate metereze spre izvorul de apă vie al viitorului...

Am scris aceste rînduri despre un tînăr energic, harnic și modest, care se privește cu maturitate pe sine, care privește cu maturitate lumea din jur. Am scris cu plăcere despre el, după cum la fel am scris în repetate rînduri și despre alții ca el, alăturîndu-i în gîndurile mele cu atîția alții ce mi-au căzut sub condei — tineri care-și irosesc fără rost cei mai frumoși ani din viață, îmbătrînind devreme pe potecile nestiute ale binelui și fericirii.

EPILOGUL unui caz ieșit din comun

Ziua de 28 august 1970 va rămîne înscrisă în memoria a doi lucrători de la Stația C.F.R. Petroșani ca o dată de tristă amintire pentru toată viața lor. In acea zi, istoria centenară a feroviarilor petroșăneni avea să consemneze în paginile sale, colorate cu atîtea și atîtea izbînzi, un fapt ieșit din comun : un muncitor, venit la lucru în stare de ebrietate, a atentat la viața superiorului său. Motivul : superiorul îi vroia colegului său binele, neadmițîndu-l la serviciu în condițiile dezechilibrului său rațional, provocat de consumarea unei cantități apreciabile de alcool cu cîteva ore înaintea venirii la lucru.

Despre succesiunea și gravitatea faptelor am scris în numărul 6 487 al ziarului nostru din data de 7 septembrie 1970. Urmarea acelui act de inimaginabilă cruzime : adjunctul șefului stației C.F.R. Petroșani, Sabin Enășescu (victima), a fost transportat în stare de inconștiență la spital, iar magazionerul de tranzit, Ion Bălteanu (atentatorul), a fost arestat. La cîteva zile de la comiterea odioasei fapte am stat de vorbă cu cei doi, cu alți salariați de la stația C.F.R. Petroșani și în data de 9 septembrie am publicat articolul ce purta titlul : „Alcoolul a întunecat rațiunea și mîna a încercat să suprime viața unui om" pe care l-am supus spre dezbatere opiniei publice. Scrisorile sosite la redacție înfierau pornirile sălbatice ale lui Ion Bălteanu și exprimau opinia de a i se aplica o sancțiune cît mai severă.

De atunci — din dimineața acelei zile de 28 august 1970 — au trecut mai bine de șase luni de zile. Sabin Enășescu a rămas în viață datorită, în principal, mecanicului de locomotivă Adalbert Gröber care l-a observat așezat cu capul pe linie — „opera" lui Ion Bălteanu de cea mai profundă indignare și de cel mai sever oprobriu — și astfel a putut opri mașina la timp, evitînd accidentul mortal. In acest timp, el și-a tratat rănile și sănătatea la Spitalul unificat Petroșani, unde s-a bucurat de o îngrijire atentă, și astăzi lucrează alături de vechii lui colegi. Atentatorul la viața sa — Ion Bălteanu — a luat alt drum, drumul pe care îl reclamă faptele sale.

Epilogul acestui caz s-a consumat în dimineața zilei de 9 martie a.c. O mare de oameni — în majoritate lucrători la C.F.R. — s-a aflat în sala sindicatului feroviar din stația Petroșani pentru a auzi cuvîntul dreptății, rostit răspicat de către instanța de judecată. Martorii oculari la procesul public au ascultat încă o dată, plini de indignare, cursul oribilelor fapte. Mulțime de ochi îl fixau dezaprobatori pe cel în haine vărgate, care asculta năucit ceea ce a fost în stare să facă în cele mai negre clipe ale vieții lui. Știa că nu va fi acoperit de milă, știa că legea va fi pronunțată cu justețe. Știau acest lucru toți cei de față. La C.F.R., ca în oricare loc de muncă, abaterile de la disciplină și ordine, încălcarea normelor de comportare în serviciu sînt sancționate cu asprime. Iar în cazul în speță era vorba de mai mult. Era vorba despre o tentativă de omor calificat, după cum a apreciat instanța de judecată a Tribunalului județean Deva. Drept urmare, sentința a fost aplicată în consecință : Ion Bălteanu, din Livadea, a fost condamnat la 10 ani închisoare.

O lecție amară pentru el, pentru familia lui, pentru copiii săi. O lecție demnă de reținut de către toți cei care sînt tentați să ignoreze legile omeniei și demnității umane, legile severe dar drepte ale țării noastre.

Un epilog trist al unui caz ieșit din comun, consumat la linia ferată, generat de acest dușman neînduplecat al omului — alcoolul.

Dincoace de vorbe, dincolo de fapte

(Urmare din pag. 1)

concediu și altă dată cu ocazia onomasticii soției. De ziua ei s-au cumpărat trei sticle cu spumos și o sticlă cu lichior de banane (rafinate gusturi ! — n.a.) Nu-mi dădea de băut, aveam eu întotdeauna bani de buzunar, cîte 150—200 lei. La cabana Rusu, la București... cheful... am fost și pe litoral... de la Drăgășani am adus ceva vin, i-am dat și șefului contabil, nu știu dacă l-a plătit s-au nu. **(Credem că nici nu i-a cerut. Oricum și-a plătit ingăduința — n.a.)...**"

„Despre muncitorul Gheorghe Mihăilă pot afirma că fuma numai țigări scumpe, avea în vestiar parfum și după fiecare baie se parfuma". „Intr-o zi, Mihăilă a văzut că la vestiar am un lacăt uzat și mi-a adus unul nou. Aducea la uzină lacăte, menghine, diamante, bricege..."

„Sînt funcționar la I.C.R.M. Intr-o zi am primit din străinătate niște diamante de tăiat sticlă și i le-am dat lui Mihăilă Gheorghe să mi le vîndă. **(Funcționarul făcea, deci, concurență firmei al cărui angajat era. Cît îl privește pe Mihăilă, acesta se purta prin birourile întreprinderii ca un adevărat comis-voiajor particular, capabil de aceeași concurență — n.a.).** Nu mai știu dacă mi-a dat banii pentru diamante..."

„Sînt funcționară și într-o zi am aflat că a sosit la depozit niște marfă din import (fir de rafie) și i-am cerut gestionarei, din depozit, o bobină..."

„Sînt funcționară și pentru că aveam nevoie de o coasă și de niște caiele **(rugăm cititorii să nu zîmbească ; poate avea într-adevăr nevoie ! — n.a.)** am mers să le cumpăr din depozit. **(De ce nu de la magazin ? Era mai aproape ! — n.a.)** „In depozit au intrat o dată un om și un ceferist, gestionara le-a spus că-i servește dar să aștepte pînă cînd pleacă muncitorii... **(Altădată au intrat doi ceferiști cu un om, altădată doi oameni fără ceferiști... — n. a.).** Gestionara servea din depozit, încurca mărfurile, nu asista la numărătoare, la recepție, la livrare, de multe ori consuma băuturi alcoolice în depozit..."

„Sînt merceolog la I.C.R.M. și mă numesc **Bako Andrei Pangrațiu,** declar că în ziua de... am cumpărat din depozit un lacăt. Lacătul mi l-a dat în contul unei datorii, deoarece prin 1969 am împrumutat-o pe gestionară cu 1000 lei. Despre gestionară mai declar că obișnuia să însoțească personal mașinile cu marfa livrată în județ, spunînd că are ceva probleme personale de rezolvat. Menționez că în calitatea ei de gestionară, nu avea voie să facă pe distribuitoarea. **(Acuma le știe și le spune, ca la ședință !)** Soțul ei obișnuia să vină deseori prin depozit. Intr-o zi l-am rugat să mă servească cu o țigară. Mi-a dat „Snagov" și mi-a spus: **„Ia, să fii și tu domn". (Noi relații dintre funcționarul-slugarnic și muncitorul-parazit. Atenție — n.a.).** Am fost la Elisabeta Mihăilă acasă unde am fost tratat cu Cabernet și țigări Winston. Am văzut-o pe E.M. în timpul serviciului consumînd băuturi alcoolice. De cîteva ori m-a tratat și pe mine. Și prin 1969 consuma băuturi, dar de mai puține ori. **(Oare, de la ce frecvență faptul capătă în conștiința unora, dimensiunea adevăratei gravități ? — n.a.)** Deseori lipsea de la serviciu motivînd că a fost la direcțiune, la sindicat, dar acolo nu era. O întrebam unde a fost și-mi răspundea : **„am avut apă caldă" ! (Candidă întrebarea, candid și răspunsul — n.a.).**

„Subsemnatul M.G. declar că nu sînt de acord a plăti suma lipsă din gestiunea soției deoarece nu știu..." **(Un scris indescifrabil, agramat, apropiat de „clasa" analfabetului de odinioară — n.a.)**

„Dragă Mariș și Costel din tot sufletul vă rog să mă ajutați. Nu am vrut să mor la 29 de ani dar nu am de ales, decît așa o rușine... **(Tardivă redescoperire a acestei noțiuni — rușinea — după atîta „viață" n.a.).** Nu am știut, dacă știam puteam să mă descurc. Am hotărît să mor **(la spital M.E. declară că a băut sodă caustică. De fapt e vorba de un alt toxic, servit cu o doză mare de coniac. Deci, gusturi rafinate pînă-n ultimul ceas. Gestul nechibzuitei gestionare a fost anihilat, astfel, de alcool n.a.).** Dragă Mariș te rog din tot sufletul fii mamă și pentru copilul meu așa cum ești pentru cei patru (!) ai tăi. Gîndește-te că acum nu are nici mamă, nici tată".

Intrerupem aici spicuirile din dosarul penal al lui M.E. Desigur pe marginea acestui caz s-ar cuveni un mai amplu comentariu. Cazul în sine, căruia i-am adăugat doar puținele comentarii dintre paranteze, conține suficiente elemente care pot prilejui fiecărui lucrător din comerț o dezbatere intimă, apropiată de ceea ce poate fi numit, uneori, un proces de conștiință.

TV

VINERI 26 MARTIE

17,00 Deschiderea emisiunii. Teleșcoală.
18,00 Căminul.
18,50 Lumea copiilor. Parada micilor interpreți.
19,10 Tragerea Loto.
19,20 1 001 de seri.
19,30 Telejurnalul de seară.
20,00 „50 de ani în 50 de evocări". Anul 1932.
20,10 Film artistic : „Doi bărbați pentru o moarte". Ecranizare după nuvela lui Suto Andras — „Demeter Stegarul".
21,30 Mai aveți o întrebare ? Putem interveni pentru corectarea unor defecte fizice apărute în urma unei boli, a unui accident sau chiar înnăscute ?
22,35 Muzică ușoară interpretată de Eva Pilarova.
22,45 Telejurnalul de noapte.
23,00 Închiderea emisiunii.

CREAREA P.C.R.
imbold în lupta muncitorimii din Valea Jiului

(Urmare din pag. 1)

ție) prevăzut și pedepsit de art. 172 al 1. c. Pen., fiindcă, cu ocazia sărbătoririi zilei de 1 Mai 1923 muncitoresc, a ținut o întrunire la care s-a votat o moțiune și a răspîndit manifeste printre muncitori, manifeste prin care a căutat să provoace ura clasei muncitoare contra clasei conducătoare, zicînd despre această clasă, în moțiunea amintită, că le face traiul insuportabil și creează numai legi de încătușare a muncitorilor, chemînd pe muncitori la luptă contra clasei conducătoare".

In perioada de pregătire a Congresului al III-lea al partidului, organele centrale ale acestuia s-au adresat grupei comuniste din Lupeni printr-o scrisoare, în care se arată : „Tovarăși ! In luna februarie partidul nostru va ține congresul pe întreaga țară (este vorba de Congresul al III-lea al P.C.R, ce a avut loc în luna august 1924). Dacă va fi legal ori nelegal, aceasta o vom ști mai tîrziu(peste cîteva zile). Inainte de ținerea congresului, ziarele noastre vor publica ordinea de zi a congresului precum și dările de seamă obișnuite care se țin la congres, precum și unele întrebări referitoare la părerile (punctele de vedere) ale partidului. Congresul va avea chemare. ca mișcărilor partidului și organizațiilor, care azi sînt încă foarte tinere, să le dăm direcții drepte, sănătoase, de luptă și pentru care e nevoie ca fiecare grupă și secție a partidului să facă obiectul discuției, care vor clarifica adevărul, proiectele precum și fondarea, care sînt necesare partidului. Pentru a putea, cu o destulă energie continua acțiunea de organizare a partidului, a dispune, ajungerea și arătarea celui mai favorabil rezultat. Din care cauză, începînd încă de acum, se vor ține încontinuu adunări, se vor discuta și stabili toate acele întrebări, care de la înființarea partidului nostru s-au pus și care nu s-au rezolvat. Vă veți da silința tovarăși, ca pentru atitudinea partidului în viitor, să ni se înainteze propunerile programului. Toate secțiile și grupele sînt îndatorate, ca cel mai tîrziu pînă la data de 25 ianuarie, să ni se înainteze o dare de seamă asupra stării morale și materiale". Aceasta dovedește că în perioada respectivă pe aceste meleaguri existau grupe comuniste destul de puternice, nuclee de bază ale partidului și că procesul lor de formare continua.

Ca răspuns la circulara amintită au fost găsite în arhive cîteva scrisori, mai precis corespondența purtată de către organizațiile comuniste locale cu membrii Comitetului Central al Partidului Comunist din România, anume : cu Alexandru Dobrogeanu Gherea, Nicolae Marian și alți militanți precum și conceptul primului raport de activitate al organelor locale. In aceste documente de mare însemnătate se reflectă împrejurările în care au luat ființă și au activat primele organizații comuniste pe meleagurile județului nostru după crearea Partidului Comunist din România. Măsurile scrise scoase la iveală pînă în prezent ne atestă că pe plan local evenimentul a avut loc în toamna anului 1923 respectiv în primăvara și vara anului 1924, în Valea Jiului, la Lupeni și Vulcan.

„Se știe că Valea Jiului — se spune într-un raport oficial — a fost centrul agitațiilor social-bolșevice, în rîndul luptătorilor noștri s-au propagat și au fost și urmate principiile Internaționalei a III-a. Greva generală, de asemenea, n-avea altă menire decît să provoace revoluția generală și ca urmare să întroneze guvernul sovietelor".

Documentele amintite ne dezvăluie că înjghebarea primelor organizații comuniste locale au fost îngreunate însă de o seamă de factori. In primul rînd, de arestarea delegaților participanți la Congresul de creare a P.C.R., prigoana pornită împotriva comuniștilor, instalarea stării de asediu, refuzul patronilor de a primi în muncă pe conducătorii greviști de la 1920 etc. In contextul acestor împrejurări se încadrează și Congresul general sindical ce a avut loc la Cluj în toamna anului 1923.

Artizanii lemnului

(Urmare din pag. 1)

In ultimul timp, inginerul șef al producției, Gabriel Clătici, împreună cu colectivul pe care-l conduce, a conceput noi tipuri de garnituri ce urmează a fi omologate și apoi lansate pe piață. Așa s-a realizat nu de mult un nou tip de cameră combinată din nuc și mahon care n-a fost încă „botezată" și care se pretează la spațiile de construcție actuale ale blocurilor, întrunind calități optime de funcționalitate și estetică. S-a conceput, de asemenea, o nouă bibliotecă, tot în două variante — nuc și mahon —, mult mai ușor de executat și s-a reproiectat vechea garnitură „Jiul". Toate aceste produse vor fi expuse în cinstea aniversării semicentenarului creării partidului la expoziția județeană care se va deschide la Deva în luna aprilie a. c.

Secția mai realizează și produse pentru export. Este semnificativ, în acest sens, o recentă comandă, primită din partea unei firme din Olanda, pentru 20 000 de taburete tip M-1 500.

— Care va fi direcția viitoare de extindere și utilare a secției, tovarășe inginer Clătici ?

— Există, într-o fază foarte naintată, un proiect de realizare a unei construcții noi care va fi amplasată pe platforma industrială a Livezeniului și care va adăposti noua fabrică de mobilă și binale. Lucrările acestei construcții sînt prevăzute a fi începute chiar în trimestrul III al acestui an...

...Aici, în Vale, numărul celor ce se mută în case noi și al celor ce-și doresc o garnitură de mobilă cît mai reconfortantă și mai estetică este în continuă creștere și, privită prin această prismă, această noutate aflată este cu atît mai plăcută.

„CÎNTECELE MĂRII"

„Cîntecele mării" este un film muzical a cărui acțiune se petrece în zilele noastre. Subiectul se angajează în jurul dorinței unor tineri, ce fac parte dintr-un ansamblu studențesc de amatori, de a se face cunoscuți și în afara orașului lor natal. Goana lor după succes va fi presărată cu elemente specifice filmului de aventuri, cu numere coregrafice și muzicale originale și, bineînțeles, cu momente de dragoste.

Regia aparține lui Francisc Munteanu iar în rolurile principale apar **Natalia Fateeva** (Uniunea Sovietică) și **Dan Spătaru.**

La **Casa de cultură din Petroșani, astăzi la ora 17,** va avea loc **premiera de gală a filmului „Cintecele mării" cu participarea cîntărețului de muzică ușoară Dan Spătaru.**

SPORT • SPORT

„Cupa campionilor pe ramuri de producție"

S-au încheiat întrecerile fazei de iarnă a competiției sportive dotate cu „Cupa campionilor pe ramuri de producție", competiție dedicată semicentenarului P.C.R. Și-au disputat întîietatea un mare număr de sportivi nelegitimați din întreprinderile și instituțiile Văii Jiului. După cum se știe, această competiție a fost precedată de organizarea întrecerilor pe ramuri de producție și campioanele s-au întîlnit la faza municipală. Iată rezultatele obținute :

ȘAH : Turneul final de șah a întrunit la întreceri, desfășurate la Casa de cultură Petroșani, patru echipe : Utilajul și Medicina Petroșani, Energia Paroșeni și Educatorul Lupeni. Meciurile au fost echilibrate, încheiate cu victorii la limită. Energia — Utilajul 2½ — ½ ; Educatorul — Medicina 2—1 ; Educatorul — Utilajul 1—2 ; Energia — Medicina 2—1 ; Energia — Educatorul 2½ — ½ ; Utilajul — Medicina 2—1. „Cupa campionilor pe ramuri de producție" la șah a revenit echipei Energia Paroșeni, formată din jucătorii Ion Eftinoiu, Gheorghe Rebreanu, Csabo Bodo. Pe locurile II și III s-au situat Utilajul și Educatorul.

Comportări mai bune au avut Ion Eftinoiu și Csabo Bodo (Energia), Aurel Bredan (Utilajul), Dumitru Dumbravă (Educatorul), Paul Ioszef (Medicina).

TENIS DE MASĂ : Și întrecerile de tenis s-au disputat tot la Casa de cultură din Petroșani. Lupta s-a dat între echipele Educatorul Lupeni, Medicina Petrila, T.C.M.M. Petroșani. Formația Mișcare C.F.R. Petroșani nu s-a prezentat. Rezultatele : Educatorul — Medicina 3—2 ; T.C.M.M. — Medicina 3—2 ; T.C.M.M. — Educatorul 3—2 ; Trofeul pus în joc a revenit reprezentativei T.C.M.M, care n-a cunoscut înfrîngerea. Pe locul secund s-a clasat Educatorul.

POPICE : Cele trei echipe — Minerul Dîlja, Preparatorul Petrila și I.M.P.P. — au lansat, pe arena Minerul Dîlja, cîte 240 de lovituri mixte, obținînd rezultate mulțumitoare : Preparatorul — 889 p.d. ; Minerul — 854 p.d., I.M.P.P — 753 p.d. Deoarece echipa Preparatorul o folosit un jucător legitimat — pe Dumitru Covaci — comisia de organizare i-a anulat rezultatele și astfel trofeul a fost cîștigat de Minerul Dîlja. Pe locul II s-a clasat I.M.P.P. S-au remarcat : Alexandru Costin (Preparatorul), Oscar Berchi și Eugen Schilinger (Minerul), Ștefan Mîrza (I.M.P.P.).

Etapa a II-a a competiției dotată cu „Cupa campionilor pe ramuri de producție" se va consuma în perioada estivală.

Aurel SLABII

DUMINICĂ 28 MARTIE

8,45 Deschiderea emisiunii. Gimnastica de dimineață.
9,00 Matineu duminical pentru copii.
10,00 Viața satului.
11,30 Albumul compozitorilor români : Tiberiu Brediceanu.
12,00 De strajă patriei.
12,30 In reluare, la cererea telespectatorilor. Revista operetei (II). Pagini îndrăgite din operete clasice și moderne într-un film al televiziunii din R.D.G.
13,15 Fotbal : Sport Club Bacău — C.F.R. Timișoara. Transmisiune directă de la Bacău.
15,00 Emisiune în limba maghiară.
16,30 Studioul „N".
18,00 Emisiune-concurs : Unde-i greșeala ? Domenii : istorie, energetică, filatelie, construcții navale, astronomie, geologie și sport.
19,00 Voci tinere.
19,20 1 001 de seri.
19,30 Telejurnalul de seară.
20,00 50 de ani în 50 de evocări. Anul 1934. Procesul de la Craiova.
20,10 Film artistic : O sută de băieți și o fată. Comedie muzicală. Premieră pe țară.
21,35 Intîlnire pe platou.
22,25 Telejurnalul de noapte.
22,35 Duminică sportivă.
23,00 Închiderea emisiunii.

LUNI 29 MARTIE

18,00 Deschiderea emisiunii. Scena și ecranul.
18,30 Pe deal pe la Cornățel. Emisiune de muzică populară.
18,45 Revista economică TV.
19,15 Publicitate.
19,20 1 001 de seri.
19,30 Telejurnalul de seară. Agenda politică.
20,00 50 de ani în 50 de evocări. Anul 1935. Legămîntul de la Țebea sub gornul lui Horia. Semnarea acordului între Blocul democratic, Frontul plugarilor și Madosz.
20,10 Film artistic : Martorul principal. Ecranizare după nuvela lui Cehov „Babele". Premieră pe țară.
21,20 Ocolul țării în 8 luni. A treia emisiune din etapa a II-a. Participă echipele reprezentative ale județelor Dîmbovița și Dolj.
22,20 Muzică ușoară.
22,40 Telejurnalul de noapte. Sport.
23,00 Închiderea emisiunii.

MARȚI 30 MARTIE

10,00—11,00 Teleșcoala.
18,00 Deschiderea emisiunii. Orele culturii arădene.
18,20 Steaua polară — cabinet de orientare școlară și profesională. Mecanizatorii.
19,00 Reflector.
19,15 Publicitate.
19,20 1 001 de seri.
19,30 Telejurnalul de seară.
20,00 50 de ani în 50 de evocări. Anul 1936.
20,10 Seară de teatru : Viața ce ți-am dat, de Luigi Pirandello. Premieră pe țară.
22,00 Expediție la capătul lumii : Jungla din Borneo.
22,25 Muzică și... surprize.

Programul pentru săptămîna viitoare

TV

MIERCURI 31 MARTIE

18,00 Deschiderea emisiunii. Universal-șotron — enciclopedie pentru copii.
18,30 Economie, știință, conducere.
19,00 Moment folcloric.
19,10 Tragerea Pronoexpres.
19,20 1 001 de seri.
19,30 Telejurnalul de seară.
20,00 50 de ani în 50 de evocări. Anul 1937. Partidul Comunist — prezent în organizațiile ilegale. Amintiri ale unor comuniști care au activat în aceste organizații. Comuniștii români — voluntari în Spania.
20,10 Tele-cinemateca : Marele Gatsby. Ecranizare după cunoscutul roman al lui Scott Fitzgerald.
21,40 [illegible] a TV.
21,55 C[illegible]aran internațional.
22,30 Bucuriile muzicii.
22,50 Telejurnalul de noapte.
23,00 Închiderea emisiunii.

JOI 1 APRILIE

18,00 Deschiderea emisiunii. Emisiune în limba maghiară.
18,30 La volan — emisiune pentru conducătorii auto.
18,50 Viața literară.
19,15 Publicitate.
19,20 1 001 de seri.
19,30 Telejurnalul de seară.
20,00 Istorie vie. 50 de ani în 50 de evocări. Anul 1938.
20,50 Flori de primăvară. Muzică populară.
21,05 Planeta se gărbește. Film documentar de montaj. Cei care au vrut să țină în loc planeta.
21,40 Teledivertisment '71.
22,45 Telejurnalul de noapte.

VINERI 2 APRILIE

17,00 Deschiderea emisiunii.
18,00 Căminul.
18,50 Lumea copiilor : Glume de aprilie.
19,10 Tragerea Loto.
19,20 1 001 de seri.
19,30 Telejurnalul de seară.
20,00 50 de ani în 50 de evocări. Anul 1939. 1 Mai sărbătorit la București, Cluj, Iași. Procesele comuniștilor.
20,10 Film artistic : Bună ziua, doctore. Premieră pe țară.
21,40 Panoramic științific.
22,05 Telejurnalul de noapte
22,15 Handbal masculin. V.F.L. Gumersbach — Steaua București. (Finala Cupei campionilor europeni). Transmisiune de la Dortmund.
23,15 Închiderea emisiunii.

SIMBATA 3 APRILIE

17,00 Deschiderea emisiunii. Emisiune în limba germană.
18,00 Bună seara, fete ! Bună seara, băieți ! Transmisiune de la Timișoara.
19,00 Cîntare patriei și partidului. Emisiune de versuri.
19,20 1 001 de seri.
19,30 Telejurnalul de seară.
20,00 50 de ani în 50 de evocări. Anul 1940. Doftana — relatare de acad. prof. Petre Constantinescu-Iași
20,10 Tele-enciclopedia.
21,00 Reîntîlnire cu Gigliola Cinquetti.
21,10 Film serial. „Incoruptibilii". Povestea lui Eddie O'Gara.
22,00 De dragoste. Cîntece de petrecere și romanțe.
22,30 Telejurnalul de noapte. Sport.
22,50 Concert de jazz. Lionel Hampton la București. Cu Illinois Jacquet, Milt Buckner și solista Valerie Carr.

Filme didactice pentru elevi

La solicitarea Ministerului Invățămîntului, studenții Institutului de artă teatrală și cinematografică „I. L. Caragiale" din București au realizat noi filme didactice pentru elevi. Unul dintre ele, purtînd titlul „Poetul și țara", prezintă activitatea diplomatică a „bardului de la Mircești"; un altul relevă, prin intermediul unor capodopere ale literaturii universale, printre care „Calidassa" și „Divina comedie", munca asiduă consacrată traducerilor, de poetul George Coșbuc; a fost, de asemenea, realizat un film care face cunoscute școlarilor, întrebuințările cuprului de-a lungul veacurilor, precum și importanța lui actuală pentru industrie.

Amintim că peliculele realizate de acești tineri au fost prezentate, în 1970, la Festivalul internațional al filmului studențesc de la Amsterdam, unele dintre ele — între care „Viața în roz", „Cercul", „Nostalgie", „Rătăcire" — fiind achiziționate de posturi de televiziune din străinătate. Tot anul trecut, studenții Institutului bucureștean de artă teatrală și cinematografică au participat la „Săptămîna internațională a filmului de la Mannheim, cu creațiile „Secvența 17" și „Manechinul nu moare niciodată". De asemenea, la a 12-a ediție a Salonului internațional de artă fotografică de la Zagreb, studentul Eugen Lupu, din anul III al secției de operatorie, a fost premiat pentru lucrarea intitulată „Amintire".

Acțiune voluntar-patriotică

Liniștea dimineții zilei de 21 martie a fost întreruptă de cîntecele patriotice ale tinerilor. Erau mulți, foarte mulți. Inarmați cu lopeți, greble, tîrnăcoape și alte unelte, peste 1 500 de elevi ai celor cinci școli generale, de la liceul și școala profesională din Lupeni au venit să participe la acțiunea voluntar-patriotică de înfrumusețare a localității în care trăiesc și învață.

Timp de cîteva ore, orașul Lupeni a devenit un adevărat șantier al tineretului. Nouăzeci de elevi de la liceu, împărțiți în trei brigăzi de muncă patriotică, au luat cu „asalt" parcul din centrul orașului. Spațiile verzi au fost greblate, s-au încărcat 4 mașini de gunoi și a fost transportat la locul de depozitare din afara orașului. Cu același entuziasm și hărnicie au muncit și cei peste 200 de elevi ai Școlii generale nr. 3. Ei și-au grupat forțele în jurul a două obiective ; reamenajarea bazei sportive și săparea de gropi pentru plantarea arborilor ornamentali.

In cartierul „Viscoza", alături de cetățeni, au muncit aproape 100 de elevi de la școala profesională care au nivelat terenul de lîngă pîrîul Braia. Patru brigăzi formate din elevi ai Școlii generale nr. 1 au lucrat la amenajarea terenului din jurul monumentului „Lupeni '29" și la amenajarea bazei sportive de lîngă spital.

Metamorfoza unei mentalități

(Urmare din pag. 1)

cu incetul asistam la metamorfoza mentalității acelora care numai cu cîteva luni în urmă se opuneau categoric oricărei schimbări. Pentru început, este adevărat, a mers mai greu. Randamentele au fost mai scăzute și nici astăzi nu se ridică la nivelul cerințelor. Singurul care a realizat o cifră corespunzătoare la acest indice a fost Ioan Miclea III.

— Este adevărat afirma tov. Andrei Colda, secretarul comitetului de partid al minei, vina este și a noastră. Lupta aceasta pentru schimbarea mentalității oamenilor și implicit pentru abordarea unei tehnologii a fost începută cu destulă întîrziere. In acest fel acomodarea s-a prelungit tocmai atunci cînd trebuia să apară rezultatele. Totuși astăzi minerii s-au specializat. Susținerea cu stîlpi hidraulici tip SVJ Vulcan a devenit elementul cel mai familiar acelora care în sectoarele II, III și IV trudesc zi de zi pentru a scoate la lumina zilei cărbune mai mult.

Dar asemenea afirmații sînt mereu confirmate. Brigada lui Ioan Miclea III de la sectorul II a ajuns la o productivitate de 7,32 tone/post în primele două luni ale anului după ce în 1970 reușise o medie de numai 6,80 tone/post. Și alături de ortacii lui Miclea mai putem cita pe aceia ai lui Ion Cojocaru sau cei ai lui Ion Baciu aplicînd cu destul succes noua tehnologie și chiar aducîndu-i o serie de îmbunătățiri la susținerea cu plasă metalică. Astfel, pentru a se realiza o armare corespunzătoare au fost introduse niște toroane și platbande care asigură o rezistență superioară.

Șeful serviciului tehnologic, ing. Emil Borza, ne-a explicat modul în care această îmbunătățire a contribuit la sporirea vitezei de avansare în frontul de lucru, precum și încercările continue de a îmbunătăți tehnologia adoptată în ultima perioadă.

— S-au realizat multe lucruri bune dar cu aceasta nu am rezolvat totul, afirma ing. Borza. Multe probleme au fost soluționate la mină, dar și cu ajutorul Centralei. Din păcate însă din lipsă de unele articole în dotare trebuie să renunțăm la deschiderea recentă a unui nou abataj frontal care ar fi contribuit în mod decisiv la realizarea a 500 000 tone de cărbune în acest an în astfel de locuri de muncă și în plus ar fi condus la scăderea consumului de lemn de la 30,06 mcf/1 000 tone cărbune la 29,4 mcf/1 000 tone cărbune cît era prevăzut.

Iată deci cum prin munca atentă, și cu tact a organizației de partid, a organului sindical, a conducerii minei, mentalitatea unor oameni a fost schimbată. A fost greu dar în cele din urmă, tot conform unei legi, noul a învins.

FRANCESCO DE GOYA

Francesco de Paula José Goya a trăit 82 de ani. In orice vreme, 82 de ani implică, pentru o conștiință vie, cum era aceea a lui Goya, trăirea unui număr imens de experiențe personale și de evenimente memorabile : în viața personală, în istoria țării sale, în istoria gîndirii umane și creației artistice. Dar cei 82 de ani ai lui Goya acoperă mai bine de jumătate din secolul al XVIII-lea și peste un sfert din veacul al XIX-lea. In momentul încoronării lui Carlos al III-lea, Goya avea 13 ani, iar atunci cînd la tron urmează Carlos al IV-lea și francezii dărîmă Bastilia, Goya împlinea 43 de ani — moment de cotitură în istoria artei pictorului. La 58 de ani Goya devine contemporanul împăratului Napoleon a cărui pătrundere în Spania nu o acceptă, la 68 al primei restaurații a Bourbonilor în Franța, iar la 69 al celei de-a doua restaurații a acestora. La 78 de ani avea să fugă în Franța unde în ultimii ani ai vieții este martorul răsturnării Bourbonilor de monarhia liberală pentru ca întreg spiritul Revoluției Franceze să fie golit de conținut și păstrat ca formă demagogică.

La mijlocul secolului al XVIII-lea începuse să pătrundă în Spania spiritul iluminismului care avea să militeze pentru valorificarea tendințelor realiste și a resurselor populare proprii. In anii formației lui Goya cercurile avansate din Spania admirau operele lui Voltaire, iar pictura progresistă îl căuta pe David, Goya pe Velasquez și Rembrandt...

De la 28 de ani, cînd începuse să lucreze la tapiseriile pentru Manufactura regală (după care devine academician, pictor al regelui, pictor de cameră, onorat cu dreptul de a face portretele familiei regale) și pînă la 45 de ani, Goya străbătuse un drum artistic profund semnificativ. Pe nesimțite el transformă tapiseriile într-o pictură inspirată din patrimoniul național, din obiceiurile și sărbătorile Madridului și împrejurimilor acestuia. In executarea tablourilor comandate de stăpînii zilei, portrete nobiliare și regale, Goya trece treptat dincolo de reguli și tradiții; caută chipul esențial al omului, trăsăturile lui specifice, proiectîndu-le pe un fundal neutru, calm, simplu. Goya, care era aproape un autodidact, ignora pe marii maeștri pe care curînd îi descoperă în colecțiile regale, înțesate de comorile picturii spaniole și valorile achiziționate de suveranii țării de-a lungul timpului. In 1777 el îl descoperă pe Velasquez, ale cărui lucrări erau păstrate în palatul regal. De la școala compatriotului său, care trăise cu un veac în urmă, Goya își însușește arta grafiei în acvaforte, descoperind valoarea specifică a desenului în efecte de clarobscur, realizat pe nuanțe de negru. Negrul, această culoare a necunoscutului, obligă ochiul la un timp de gîndire pentru a sesiza desenul.

In lucrările cu caracter religios, mai ales, se pot observa trăsăturile cele mai interesante ale influenței la care a fost supus. S-a inspirat din Rembrandt, cum n-a mai făcut-o nimeni vreodată. Pentru Catedrala din Toledo, Goya a pictat „Prinderea lui Cristos", o lucrare aproape în întregime rembrandtiană. Dar acest Crist nu are nimic divin în el; el este Fiul Omului.

Retrospectiva „Goya" deschisă la sala Orangerie constituie pentru publicul parizian o minunată posibilitate de a-și face o imagine exactă asupra a ceea ce a însemnat pentru pictura mondială genialul pictor spaniol — Francesco de Goya. Sînt prezenți aici „Marchiza de la Salona", bătrînul cu barbă albă din „Învăț mereu", „Femei vorbind", o „Vară". o „Iarnă", micuțul „Manuel Osorio de Zaniga", regii spanioli „Carol al III-lea în costum de vînătoare" și „Ferdinand al VII-lea"; portretele pictate înaintea plecării din Spania cum ar fi „Tio Paquete" și acelea din perioada Bordeaux — „Cap de bătrîn" și „Cap de credincios" și multe altele.

In evocarea prezenței umane Goya este unic și inegalabil; nimic nu poate să-l împiedice și mîna sa fixează pentru totdeauna caracterele care sînt relevate cu un realism adesea brutal. El a găsit mijloacele capabile să surprindă esența personalității relevate, avea să folosească portretul realist ca și schița simbolică pentru a reflecta cert și direct figura și caracterul omului, nealterate de convenții. Goya este un artist care își datorează celebritatea în mai mare măsură interesului său față de om decît meritelor estetice. In „Femei în balcon", mijloacele tehnice — amplasarea în două planuri a personajelor și efectele de lumină — rămîn, la o analiză, în urma efectului pe care-l dă poziția sugestivă a celor două femei.

Drumul spinos al Cunoașterii îl duce pe Goya de la Curte la popor; este drumul cunoașterii artistice și al rațiunii fidele ei, care smulge vălurile izolării de pe realitatea contemporană și îl face un critic al ei, un militant pentru transformarea ei. „Capriciile" sînt un produs al societății în descompunere pe care Goya începe s-o urască, aceeași realitate pe care cîndva o văzuse travestită idilic. „Capriciile" constituie o denunțare a artei cultivate de mediocritatea academică a contemporanilor pictorului. Ele nu sînt un rezultat al bolii, atît de speculate ca fiind un izvor al genialității lui Goya, ci izvorăsc din maxima luciditate a omului pîndit de spaima care adaugă ascuțime privirii lui, îl interiorizează.

Arta lui Goya este drumul de la tapiserii la „Capricii", de la Alba-păpușă, anterioară cunoașterii, la Alba multiplicată în nenumărate simboluri ale unei lumi în care trebuia să învingă rațiunea umană.

Afectat de ceea ce se întîmpla în Spania lui în primul sfert al veacului al XVIII-lea, Goya pictează unul din tablourile cele mai reprezentative pentru ultima perioadă a creației sale, „Canibalii" făcînd parte din seria „Ororile de război" — mărturie . sentimentelor celor mai profunde de respingere a ocupației franceze, care adusese pe pămîntul Spaniei jaful, violul, incendiile. Pierzîndu-și speranța de a-și vedea ideile triumfînd, căzut în disgrația regelui Ferdinand al VII-lea care-i recunoaște însă geniul („Ar trebui să te oblig să pictezi, dar ești un mare artist" — spunea regele), Goya părăsește Spania pentru a se stabili la Bordeaux, în Franța. Refuză să mai picteze, dar legăturile cu cercurile de pictori francezi sau spanioli în exil, îi dau artistului vigoarea din epoca „Capriciilor".

Imbătrînit de vreme și simțindu-se străin în țara sa (între timp mai face o călătorie la Madrid, unde nu va mai reveni), realizează cele patru pînze celebre „Voinicii din Bordeaux", apoi portrete ale apropiaților săi, cum ar fi cel al prietenului său Mugurio și tabloul „Lăptăreasa".

De fiecare dată cînd deschidem un album Goya, ne dăm seama, chiar dacă nu am străpuns întreaga semnificație a picturii genialului Goya, că nimeni nu a știut să exprime atît de bine toate aspectele tragediei și cruzimii umane, injustiția și moartea. Goya, ale cărui autoportrete scot la iveală un chip aproape brutal (vezi „Invăț mereu") și veșnic încruntat, avea, fără îndoială, pe lîngă gustul pentru morbid, inepuizabila dorință de a apăra libertatea și demnitatea umană. In pornirile sale violente, Goya a vrut să slujească cauza oamenilor și a reușit să realizeze o operă eternă, un preludiu al picturii moderne.

Ileana DUMITRESCU

ROMÂNIA SE PRONUNȚĂ PENTRU DEZVOLTAREA COOPERĂRII ECONOMICE ȘI TEHNICO-ȘTIINȚIFICE ÎNTRE ȚĂRILE EUROPENE

La sediul Comisiei Economice a O.N.U. pentru Europa, de la Geneva, a avut loc, de curînd, cea de a doua „Reuniune a experților guvernamentali privind cooperarea științifică și tehnologică". Această manifestare — cu semnificații majore în planul cooperării europene — a oferit prilejul unui util și rodnic schimb de vederi în problema dezvoltării și diversificării continue a conlucrării științifice și tehnice între statele continentului nostru, problemă inclusă în preocupările Comisiei încă din 1967, la inițiativa României. După cum se știe, tot la propunerea țării noastre, a fost adoptată, la cea de a 25-a sesiune a O.N.U., Rezoluția „Rolul științei și tehnicii moderne în dezvoltarea națiunilor și necesitatea întăririi cooperării economice și tehnico-științifice, între state", care recomandă comisiilor economice regionale intensificarea eforturilor în vederea extinderii și diversificării acestei cooperări.

Consecventă poziției sale constructive, delegația română a desfășurat, la recenta reuniune de la Geneva, o activitate laborioasă, apreciată de participanți, reafirmînd hotărîrea României de a contribui la identificarea unor noi domenii de cooperare, de interes general, la întărirea efectivă a capacității de acțiune a Comisiei.

Membră cu drepturi depline a Comisiei din 1956, România ia parte la activitatea acestui organism și a organelor sale tehnice animată de dorința de a găsi, împreună cu alte țări, posibilități de lărgire a relațiilor economice și tehnico-științifice inter-europene și de a contribui, astfel, la crearea unui climat de încredere, destindere și cooperare pe continentul european.

Acțiunile și inițiativele României în cadrul Comisiei economice a O.N.U. pentru Europa derivă din politica sa externă de pace și colaborare, din structura socialistă a statului și a economiei sale și din convingerea că procesul dezvoltării reclamă cu acuitate dialogul continuu și cooperarea economică reciproc avantajoasă între toate statele, indiferent de orînduirea lor social-politică. Încă din primii ani, delegațiile române au subliniat că diferitele forme de cooperare internațională trebuie să aibă loc în baza respectării principiilor suveranității și independenței naționale, egalității în drepturi, neamestecului în treburile interne și avantajului reciproc.

De asemenea, România a susținut în mod permanent necesitatea transformării Comisiei într-o organizație universală, prin participarea, cu drepturi depline, a Republicii Democrate Germane.

Țara noastră consideră că, prin vocația sa de organism general european, Comisia poate și trebuie să joace un rol activ în extinderea și consolidarea sferei cooperării, în accelerarea schimbului de valori, în îmbunătățirea atmosferei internaționale. La O.N.U. acest punct de vedere a fost potențat prin adoptarea, în unanimitate, la cea de a 22-a sesiune a Adunării Generale — ca urmare a inițiativei României, la care s-au alăturat și alte state europene — a Rezoluției privind Rolul Comisiei Economice a O.N.U. pentru Europa în dezvoltarea cooperării economice internaționale".

In acest sens și în acest spirit, România a formulat, în cadrul Comisiei, propuneri practice referitoare la : utilizarea metodelor moderne ale matematicii și a tehnicilor de calcul electronic în cercetarea economică ; crearea unor comitete și grupuri permanente de lucru în domeniul gazului și respectiv al industriei chimice ; organizarea de simpozioane, cicluri și vizite de studiu pe teme concrete ale cooperării economice și tehnico-științifice.

In ultima vreme, în rîndul Comisiei s-a manifestat preocuparea pentru reorganizarea activităților sale în așa fel încît să răspundă mai eficace exigențelor cooperării între statele membre, precum și intereselor legitime ale popoarelor europene.

In contextul acestui proces, în curs de desfășurare, România s-a pronunțat pentru orientarea activităților de viitor ale Comisiei în direcții prioritare, cum sînt : intensificarea, prin mijloace variate și forme diversificate, a cooperării economice, științifice și tehnologice, atît în domenii tradiționale, cît și în domenii noi, pe baze reciproc avantajoase și pe termen lung ; înlăturarea obstacolelor artificiale din calea dezvoltării comerțului între țările europene cu sisteme social-politice diferite.

In curînd, și anume la 19 aprilie, va începe, la Geneva, cea de a XXVI-a sesiune a Comisiei Economice a O.N.U. pentru Europa, pe a cărei agendă sînt cuprinse probleme numeroase și de o deosebită însemnătate, între care pregătirea tematicii viitoarei sesiuni, a XXVII-a, din 1972, cînd se vor sărbători 25 de ani de la înființarea Comisiei. Importanța apropiatei reuniuni va fi, fără îndoială, sporită de condițiile specifice în care ea are loc. Propunerile privind convocarea Conferinței pentru securitatea europeană, primite cu interes de opinia publică, nu pot să nu influențeze, în mod favorabil, dezbaterile Comisiei, să dea valențe noi dialogului cooperării economice ce va fi reluat, peste puțin timp, la sediul european al Națiunilor Unite.

Nicolae VAMVU

Presa americană despre înfrîngerile trupelor saigoneze în Laos

WASHINGTON 25 — Corespondentul Agerpres, Constantin Alexandrescu, transmite : Scene ale dramaticei înfrîngeri suferite de trupele saigoneze, sprijinite de aviația americană, în Laos sînt redate cu lux de amănunte în aceste zile în coloanele presei americane. Intr-un reportaj, apărut simultan în ziarele „Washington Post" și „Evening Star", sub semnătura lui Tom Weeker, se subliniază panica de care mercenarii saigonezi, echipați și instruiți de militarii americani, au fost cuprinși în urma loviturilor forțelor de rezistență. Inserînd declarația unui pilot american de pe elicopterele care participă la evacuarea mercenarilor din zona luptelor, ziarele menționate descriu astfel una din aceste scene : „Mulți soldați sud-vietnamezi, în fuga lor din Laos, se agață de trenurile de aterizare ale elicopterelor. Cîțiva și-au găsit moartea căzînd din înălțimi, iar pe alții a trebuit să-i aruncăm noi de pe șenilele elicopterelor... O asemenea pasăre de fier nu putea zbura cu 15 oameni agățați de picioarele ei"..

Referindu-se la versiunea Administrației care pretinde că invadarea Laosului a avut ca scop „salvarea vieților militarilor americani din Vietnamul de sud", ziarul „Washington Post" se întreabă : „Cît de mare trebuie să fie prețul pe care restul lumii și în special popoarele Indochinei trebuie să-l plătească pentru a-i scăpa pe americani din mocirla gafelor făcute în ultimul deceniu ?".

Criticînd hotărîrea militarilor de a invada Laosul, „Washington Post" afirmă că, „din nou comandanții americani au comis cunoscuta eroare de a considera că atunci cînd ei întreprind o astfel de acțiune, cealaltă parte nu va da nici o replică". Or, relevă ziarul, replica a fost dură. „O altă greșeală a constat, după părerea ziarului, în faptul că s-a contat pe o lovitură fulger și victorioasă într-un asemenea război în care astfel de lovituri sînt imposibil de dat".

Viața internațională

VIZITA TOVARĂȘULUI GHEORGHE RĂDULESCU ÎN R. P. CHINEZĂ

ȘANHAI 25 — Corespondentul Agerpres, Ion Gălățeanu, transmite : Delegația guvernamentală română condusă de tovarășul Gheorghe Rădulescu, vicepreședinte al Consiliului de Miniștri, a vizitat joi o comună populară din preajma orașului Șanhai.

In aceeași zi, conducătorul delegației guvernamentale române a vizitat Muzeul primului congres al Partidului Comunist Chinez, care a avut loc la 1 iulie 1921 și pentru al cărui semicentenar poporul chinez face ample pregătiri.

Membrii delegației au vizitat, de asemenea, importante obiective industriale din Șanhai, printre care Fabrica de monocristale de siliciu, cocseria „Usun" și Fabrica de materiale fotosensibile.

„Maratonul agrar" a luat sfîrșit

BRUXELLES 25 (Agerpres). — „Maratonul agrar", care a început luni la Bruxelles a luat sfîrșit joi înainte le amiază, după dispute deosebit de aprinse. Cei șase miniștri ai agriculturii din țările Pieței comune au dezbătut zi și noapte două teme extrem de spinoase : fixarea prețurilor la produsele agrare pentru anul 1971 și așa-numitul program de modernizare a agriculturii Pieței comune. Reprezentanții Comisiei C.E.E., președintele reuniunii, Michel Cointat, ceilalți delegați au făcut propuneri succesive, dar de fiecare dată ele nu au obținut consimțămîntul partenerilor la discuții. Joi la ora 7, ora locală, după o noapte albă, participanții nu întrevedeau încă posibilitatea obținerii unor rezultate pozitive.

Vizita președintelui Tito în Italia

ROMA 25 — Corespondentul Agerpres, Nicolae Puicea, transmite : Joi, a început vizita oficială a președintelui Iosip Broz Tito în Italia, apreciată aici ca un eveniment important în evoluția relațiilor italo-iugoslave. Poporul italian, spunea președintele Giuseppe Saragat în cuvîntul de bun sosit rostit pe aeroportul Ciampino, este pe deplin convins de semnificația acestei vizite care evidențiază prietenia dintre Italia și Iugoslavia. Contactele menite să dezvolte raporturile dintre cele două țări, a spus președintele Saragat, au consolidat înțelegerea dintre Italia și Iugoslavia nu numai în ceea ce privește interesele comune, ci și idealurile de justiție și pace pe care le urmărește cele două țări. „Vizita dv. la Roma dobîndește o deosebită importanță și în raport cu țelul său de a se realiza o mai mare destindere și colaborare în Europa, în cadrul căreia prietenia italo-iugoslavă constituie un element semnificativ", a spus președintele Saragat.

Dezbateri în Bundestagul vest-german

BONN 25 — Corespondentul Agerpres, Mircea Moarcăș, transmite : In Bundestag au avut loc dezbateri în legătură cu programul intern al cabinetului. Cancelarul Willy Brandt a declarat că guvernul său va rămîne credincios programului de măsuri interne anunțat în timpul campaniei electorale și la începutul legislaturii actuale, anunțînd, însă, că acesta ar putea fi frecvent revizuit în raport de necesități.

DECLARAȚII

PARIS 25 (Agerpres). — „Infrîngerea grea suferită de S.U.A. în sudul Laosului constituie o lovitură serioasă dată programului așazisei „vietnamizări" a războiului și planului Administrației americane de a extinde agresiunea în toată Indochina" — a declarat purtătorul de cuvînt al delegației Republicii Democrate Vietnam la conferința cvadripartită de la Paris în problema vietnameză.

In ciuda eșecurilor tot mai mari pe care le înregistrează în Indochina — a spus vorbitorul — Statele Unite persistă în escaladarea războiului în această peninsulă, refuză să-și retragă toate trupele de pe teritoriul Vietnamului de sud și întreprinde continuu acțiuni agresive împotriva Republicii Democrate Vietnam, amenințînd să lanseze atacuri pe scară largă contra acestei țări.

★

VIETNAMUL DE SUD 25 (Agerpres). — Ministerul de Externe al Guvernului Revoluționar Provizoriu al Republicii Vietnamului de Sud a dat publicității o declarație în care denunță trimiterea de către autoritățile de la Bangkok a unor efective militare tailandeze în Laos, anunță agenția „Eliberarea". Prin această acțiune, menționează declarația autorității tailandeze au încălcat în mod flagrant independența, suveranitatea, integritatea teritorială a Laosului și, totodată, au violat acordurile de la Geneva din anul 1962 cu privire la problema laoțiană.

R. S. CEHOSLOVACĂ : Containerele din materiale clasice sînt înlocuite treptat de cele din materiale plastice. Materialele plastice sînt mai ușoare, mai rezistente la șoc și la acțiunea diferitelor substanțe caustice.
In foto : Fabricarea containerelor din material plastic.

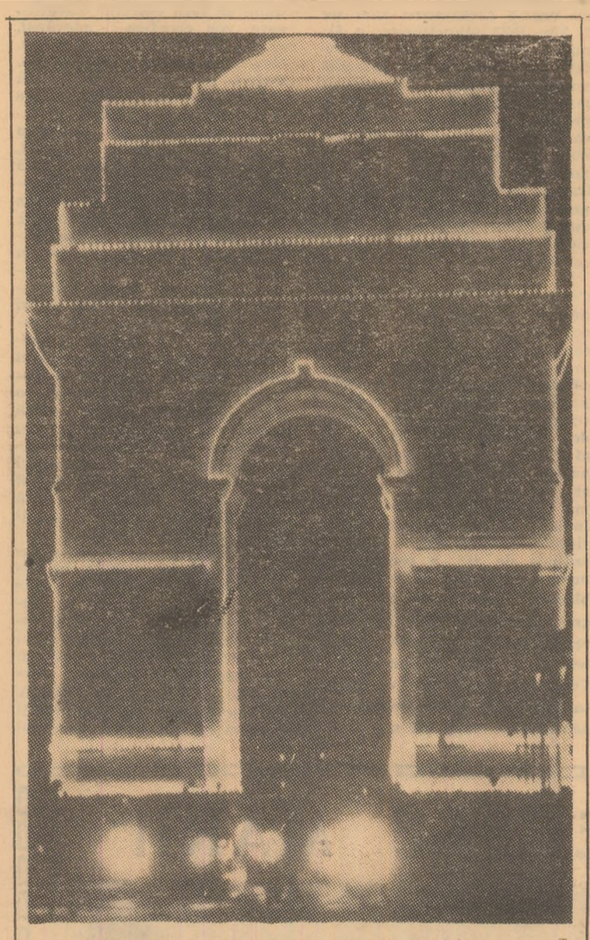

INDIA : Imagine nocturnă a „Porții" Indiei.

pe scurt

◆ Junta militară care și a asumat puterea în Argentina a procedat joi la o remaniere guvernamentală și la înlocuirea unor personalități politice care dețineau posturi importante în Administrație.

◆ **Agențiile de presă transmit că miercuri seara a fost restabilită liniștea în capitala statului Sierra Leone, Freetown. In cursul după-amiezii au avut loc noi ciocniri între diferite grupuri de militari.**

◆ Peste 8 000 de cadre didactice din învățămîntul primar și secundar din Spania au declarat grevă în sprijinul revendicărilor lor profesionale. Această acțiune a afectat 15 provincii spaniole, îndeosebi regiunile Madrid, Catalonia, Granada, insulele Baleare și insulele Canare.

◆ Guvernul Libiei a naționalizat miercuri societatea „Engineering and Construction Company" care aparținea fostului prim-ministru Mustapha Ben Halim și societății „Brown and Root Incorporated" din Houston (Texas).

◆ Ministrul afacerilor externe al Israelului, Abba Eban, a sosit la Ciudad de Mexico, pentru o vizită de cinci zile.

◆ Guvernul ceylonez, prezidat de Sirimavo Bandaranaike, a hotărît încheierea, înainte de termen, a lucrărilor Parlamentului și convocarea unei noi sesiuni a forului legislativ, la 28 martie.

◆ Frontul Unit al forțelor populare din Uruguay — Frente Amplio — și-a desemnat candidatul prezidențial pentru scrutinul din noiembrie, în persoana generalului în retragere Liber Seregni.

◆ **Corespondentul Agerpres, Laurențiu Duță, transmite : In orașul Solnecinogorsk din regiunea Moscova a fost creată o filială a Asociației de prietenie sovieto-română (APSR).**

◆ Peste 10 000 de țărani, muncitori agricoli și studenți au manifestat miercuri pe străzile orașului Palermo, cerînd înfăptuirea reformei agrare în Sicilia. Demonstrația a avut loc după o grevă a muncitorilor agricoli sicilieni, în cursul căreia s-au produs incidente cu poliția.

◆ Ministrul afacerilor externe al Spaniei, Gregorio Lopez Bravo, care se află într-o vizită oficială în Chile, în cadrul unui turneu pe care-l întreprinde în mai multe țări latino-americane, a avut miercuri seara o întrevedere cu președintele chilian, Salvador Allende.

◆ **Noul prim-ministru al Irlandei de nord, Brian Faulkner, a avut consultări în cursul zilei de miercuri cu comandanții forțelor armate și ai poliției, cu care a examinat măsurile ce vor fi luate pentru prevenirea unor noi incidente în Ulster.**

◆ **Miercuri seara a avut loc, la Roma, o puternică manifestație antifascistă, organizată de partidele actualei coaliții guvernamentale, de Partidul Socialist Italian al Unității Proletare și de cele trei mari sindicate italiene — C.G.I.L., C.I.S.L. și U.I.L. Demonstranții au adus un omagiu patrioților italieni uciși în urmă cu 27 de ani de naziști.**

FAPTUL DIVERS ÎN LUME

Reactor de 700 MW

VIENA 25 (Agerpres). — Prima centrală atomo-electrică austriacă va fi construită în apropierea localității Tulln (Austria inferioară). Este vorba de un reactor a cărui putere va fi de 700 MW, darea lui în folosință fiind prevăzută pentru toamna anului 1976. Costul proiectului se ridică la 5,2 miliarde șilingi (200 milioane dolari), iar lucrările de construcție vor începe în primăvara anului 1972.

Epidemie de gripă

DELHI 25 (Agerpres). — In numai cîteva zile, o epidemie de gripă care bîntuie în statul Himachal din nordul Indiei a provocat aproape 100 de decese, s-a anunțat la Delhi. Cel mai serios lovite de această epidemie sînt regiunile Mandi și Kulu.

Conductă

BONN 25 (Agerpres). — Societatea vest-germană „Ruhrgas Ag Essen" și grupul industrial italian „ENI" au căzut de acord să construiască în comun pe teritoriul R. F. a Germaniei o conductă care să permită transportarea anual a 6,5 miliarde metri cubi de gaze naturale din Olanda spre Italia.

Cutremure

MONACO 25 (Agerpres). — Seismografele centrului științific din Monaco au înregistrat în cursul nopții de marți spre miercuri două cutremure de pămînt, avînd epicentrul în regiunea Alpilor maritimi.

„Rapiditate" !

NANCY 25 (Agerpres). — O carte poștală expediată la 16 iulie 1938 din localitatea Lons le Saunier a sosit la 23 martie 1971 la Pont a Mousson. A trebuit să treacă 32 de ani pentru ca această scrisoare să parcurgă distanța de 280 km, care desparte cele două localități franceze.

La licitație

LONDRA 25 (Agerpres). — La Galeria londoneză Sotheby a fost vindut miercuri la licitație cu 170 000 lire sterline un tablou de Goya, care îl înfățișează pe elevul marelui pictor, Asenio Julia.

ALCATRAZ

(Urmare din pag. 1)

Apoi, în urma unor dispute îndelungate și a protestelor opiniei publice, Congresul american a cedat (sic !), printr-o legislație, acest teritoriu indienilor. Nu a permis însă ca sutele de baloturi cu îmbrăcăminte, pături, saci de dormit, lapte condensat, conserve trimise indienilor de la Alcatraz, de organizațiile cu cele mai diverse orientări să ajungă pe insulă. Ele se mai află și astăzi pe cheiul 40 din portul San Francisco.

Dar nimic nu i-a împiedicat pe indienii de la Alcatraz să se instaleze aici și să reia, parcă de acolo de unde fuseseră rupte, țițele unei tradiții; un consiliu de șapte membri ales pe 80 de zile ia toate hotărîrile importante. Viitorul insulei face obiectul unor discuții pasionate. Pentru „Justin" — membru influent al consiliului (pînă anul trecut ocupa un post de secretar la San Francisco) — Alcatrazul urmează să devină un centru cultural și, poate, mai tîrziu, un centru universitar care să contribuie la unificarea culturală a triburilor indiene. „Angel", originar dintr-un trib din sudul Arizonei era student în drept la Seatle. A abandonat universitatea pentru a veni la Alcatraz, unde, spune el, este mai util.

Aleile durate de natură printre arbori, omul-indian le-a botezat. Nume scrise cu litere de o șchioapă pe bucăți caraghioase de carton; George Washington se numește alcea principală, pe care odinioară gardienii își făceau rondul. „Inainte de Alcatraz aproape nimeni nu știa că există indieni. Noi avem, în sfîrșit o șansă, aceea de a ne exprima și de a hotărî ceea ce dorim. Este pentru prima dată de secole" — stă scris într-un prospect distribuit spre inițiere vizitatorului. Inainte de toate, „ocupanții" Alcatrazului vor să obțină o reformă a Biroului pentru problemele indienilor din America pe care ei îl acuză, printre altele, de a-i fi transformat pe indieni în „piese de muzeu și de atracție turistică".

Tocmai pentru a nu mai fi „piese de muzeu", tribul Navajo, care constituie în nordul Arizonei cea mai mare „rezervație" de indieni din Statele Unite — 125 000 de persoane — a făcut anul trecut două originale experiențe : una la Rough-Rock, cu o școală elementară și una secundară, și alta la Many Farms, cu un colegiu. Cele două noi instituții de învățămînt se află sub patronajul direct al tribului, iar instruirea se face în două limbi : engleză și navajo. Directorul colegiului de la Many Farms este un alb, dr. Robert Roessel căsătorit cu o navajo. După ce și-a terminat studiile de antropologie la Universitatea din Chicago, dr. Roessel a venit în rezervație și descoperind că nu cunoaște aproape nimic din realitățile indiene a hotărît să întemeieze aici o școală. De atunci au trecut zece ani. „Singura politică valabilă, realistă și umană, asigură el, constă în a oferi indienilor navajo o educație bilingvă și biculturală".

Colegiul de la Many Farms primește anual 250 de elevi : 80 la sută indieni navajo, 10 la sută albi și negri și 10 la sută indieni din alte triburi. Virsta lor medie este de 24 de ani. Jumătate din profesori sînt navajos.

Rough-Rock este o altă mică aglomerație, situată în mijlocul unei zone de semideșert grandioasă și mizeră, care a fost cîndva marea Prerie a bizonilor.

La intrarea în barăcile din prefabricate din Many Farms se află un panou orgolios : „The Dine's school". Cuvîntul „dine" înseamnă în navajo „popor". „Școala poporului" găzduiește 400 de copii și adolescenți între 4 și 17 ani. In clasele mici, învățămîntul se face 75 la sută în navajo, iar 25 la sută în engleză. Incepînd cu clasa a 8-a, dimpotrivă. O altă originalitate a „Dine's school" este faptul că părinții sînt obligați să petreacă cîteva ore pe zi cu copiii lor; cinci case au fost construite pentru ei vara trecută de studenții veniți de la universitatea Princeton.

După Many Farms, Rough-Rock și acum Alcatraz se constată că în S.U.A. există nu numai o problemă „neagră", ci și una „roșie". Este adevărat că indienii sînt mult mai puțini decît negrii — 523 591. Limita lor de virstă este de 44 de ani. Numai 5 000 dintre ei știu carte. Marea lor majoritate trăiește în regiuni aride, de fapt niște „ghetouri" foarte intinse la scara continentului american. Sînt pămînturi acordate indienilor ca urmare a 489 de tratate, 5 000 de legi și ordonanțe și 363 de prevederi constituționale. Numai 30 000 de indieni au emigrat la orașe. Cîștigul obținut din practicarea agriculturii furnizează un venit anual de numai 190 de dolari pe cap de familie în tribul Sioux și 500 în tribul „Picioare negre" din Montana. La 100 000 de indieni apți de muncă, 50 000 sînt șomeri.

Experiențele Alcatraz sau Many Farms sau Rough-Rock sînt grăitoare pentru dorința indienilor-americani de a deveni ei înșiși, de a-și duce viața în afara rezervațiilor.

TELEX

PRAGA 25 (Agerpres). — Ministrul afacerilor externe al Cehoslovaciei, Jan Marko, l-a primit pe Ralph Enkell, ambasador itinerant al Finlandei pentru Europa. După cum relevă agenția CTK, cu acest prilej a avut loc o convorbire referitoare la pregătirea convocării conferinței general-europene pentru securitate.

★

REGGIO CALABRIA 25 (Agerpres). — După o acalmie de cîteva săptămîni, în orașul italian Reggio au reizbucnit manifestațiile împotriva desemnării orașului Catanzaro drept capitală a regiunii administrative Calabria. Pe străzi au apărut din nou forțe polițienești, care au făcut uz de grenade cu gaze lacrimogene pentru a-i împrăștia pe demonstranți.

★

MOSCOVA 25 (Agerpres). — Intr-o corespondență din Stockholm, ziarul „Izvestia" relevă bunele relații statornicite între Uniunea Sovietică și Suedia și subliniază că, în prezent, cca. 200 de firme și uniuni suedeze fac comerț cu U.R.S.S. De asemenea, la Stockholm a fost creat un comitet special pentru promovarea comerțului bilateral.

★

ROMA 25 (Agerpres). — Peste 250 000 de restaurante, cafenele, baruri, patiserii de pe întreg teritoriul Italiei au rămas miercuri închise, datorită grevei personalului ce le deservesc, care protestează împotriva creșterii taxelor și impozitelor prevăzute de reforma fiscală aflată în dezbaterea parlamentului.

★

BONN 25 (Agerpres). — Primul ministru al Marii Britanii, Edward Heath va sosi la 4 aprilie în R. F. a Germaniei într-o vizită oficială de două zile, s-a anunțat miercuri la Bonn.

★

BRUXELLES 25 (Agerpres). — Banca Belgiei a anunțat miercuri reducerea taxei de scont de la 6,5 la 6 la sută. Această măsură, care a intrat în vigoare la 25 martie, are drept scop diminuarea afluxului de capital străin pe termen scurt.

TELEX

Tiparul — Intreprinderea poligrafică Hunedoara — Subunitatea Petroșani 40 396